

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhatszós petitor egyszeri hirdetés 30 fill. Többhatszós hirdetésért jutányosabb. Nyilnter: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Tulipán-Szövetség — Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A magyar nyelv tanítása Sárosban.

Örvendetes jelenségnek voltunk a múlt héten tanúi. A zborói állami elemi iskola tanterületére az ősi Rákóczi-kastély nagytermében műkedvelői színelőadást rendezett. Előadásra került Benedek Eleknek «Többsincs királyfi» című, háromfelvonásos darabja. Az összes szerepeket elemi iskolai tanulók látták el, kik közül a 10-ik életévet egyik sem haladta meg. Az előadás kifogástalanul jó volt és feltűnt, hogy a tót anyanyelvű gyermekek a magyar nyelvet mily könnyen és tiszta kiejtéssel beszélik.

Rendkívül fontos és szép eredménynek tartjuk ezt, mert ezzel nemcsak papíron, de az életben is megvalósítva látjuk a törvénynek azon rendelkezését, mely szerint a magyar nyelv az elemi iskolákban tanítandó, és a tanulók gondolatainak ezen a nyelven leendő kifejezésére és leírására képesekké teendők.

Tudjuk, hogy itt, Sárosvármegyében, a magyar nyelvnek oktatása ellen a tót nemzetiség részéről, tán néhány pánszlávtól eltekintve, nehézségeket nem tesznek; s ismeretes az is, hogy tót népünk az állam nyelvének megtanulásától nem idegenkedik; mégis, sajnos, azt tapasztaljuk, hogy a magyar nyelvnek tanítása elegendő haladást fel nem mutat. Így pl. az Eperjeshez egészen közelfekvő Tót-sóvár községben, hol pedig nagyszámú magyar intelligencia is lakik, tót anyanyelvű elemi iskolai tanulót nem sokat találunk, ki magyar nyelvű kérdéseinkre magyarul válaszolni hajlandó volna. Pedig az ottani iskolát a m. kir. kincstár tartja fenn.

Még rosszabb a helyzet vármegyénk oly községeiben, hol magyarság éppen nem lakik,

s a hol a tanulóknak a magyar nyelvet az iskolán kívül használniuk alkalmuk nincs. Ilyen helyeken a magyar nyelv tanítása jobb eredményt többnyire csakis akkor mutat, ha az iskola állami jellegű. Ellenben a felekezeti iskolák jórésztében a magyar nyelv tanítása terén, a kivételektől eltekintve, kevesebb eredményt mutathatunk fel. Oly községet, mint Zboró, hol a gyermekek magyar nyelvi tudása oly szép, Sárosvármegyében — a városokat nem számítva — nem ismerünk.

A zborói iskola szép eredményét elsősorban a derék tanterület fáradhatatlan, lelkes munkásságának, azután pedig az iskola állami jellegének és az ezzel rendszerint együttjáró jobb felszerelésnek köszönhetjük. Mert igaz ugyan, hogy a községi és felekezeti elemi iskolai tanítók fizetéseit az állam most már éppoly összegekre kiegészíti, mint az államiakét, de a kiegészítés után is a tanszerek, az épület, a tandíj, a felszerelés stb. tekintetében jelentékeny különbségek állanak fenn. Ezekon kívül az állami tanítók a kir. tanfelügyelőségek ellenőrzése alatt állanak, melyek felügyelete — általában véve — belterjesebb, mint a más jellegű intézeteké; az erők felhasználása ott egyenletesebb, az irány és a szellem a modern kor követelményeihez — éppen a rendelkezésre álló erők nagyobb volta révén is — jobban simuló.

Törekednünk kell arra is, hogy a tanulóknak a magyar nyelvet beszélniük az iskolán kívül is legyen alkalmuk. Beszéljünk hozzájuk magyarul s oly cselédnek, szolgának, ki magyarul is tud, adjunk előnyt a magyarul nemtudóval szemben. Szóval: a gazdasági élet terén nyissunk a magyar nyelv érvényesülésére több teret.

Zboró legyen példa tantestületeinknek; mi pedig általában arra iparkodjunk, hogy az iskolának magyarosító munkáját az életben rendelkezésre álló minden eszközzel támogassuk. Mert csak úgy lesz a magyar nyelvnek tanítása faluhelyen is igazán eredményes, ha már az a falusi tanuló észreveszi, hogy e hazában magyarul tudni kell, s a ki nem tud, az annak hátrányát már a maga kis faluja körében is érzi. Ezek mellett állítsunk fel mennél több állami iskolát.

Ezeknek az elveknek követése mellett nem hosszú idő alatt vármegyénkben is oly nemzetkedet nevelhetünk föl, mely a magyar nyelvtől nemcsak nem idegenkedik, de azt, mint második nyelvét, tudja és szívesen használja is.

Amerikai levél.*

(Eperjesi papok elszakadása. — Küldépviseletünk nemtrükdömségének következményei. — Az amerikai magyar református egyház gyarapodása.)

Newyork, febr. 16.

Többször foglalkozott már az EPERJESI LAPOK Amerikába szakadt magyarországi görög katolikusaink ügyével. Amerikai magyar körökben egy év óta a legnagyobb csodálkozással nézik, hogy a magyar kormány, jelesül pedig a washingtoni nagykövetség, mitsem tesz annak a magyarellenes munkának az ellensúlyozására, a melyet Amerikában Ortinszky Sótér görög katolikus püspök fejt ki. Eltekintve attól, hogy a püspök mindjárt megérkezése után több ízben a legsértőbb magyarellenes kifakadásokra ragadtatta magát, egész működése telve van az ukrajnecz politika jellegével, s mindenki tudja, hogy határozott és kitűzött célja a magyarországi papok elnyomása és kiűzése. Ezek helyébe azután Ortinszky galicziai barátokat akar az amerikai plébániák élére állítani.

Két czélt szolgál ezzel Ortinszky.

* Bővebb értesülések beszerzéséig ezt a levelet fenntartással közöljük. Szerk.

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Levél a Rivieráról.

Monte-Carlo, 1909. február 23.

A montecarlói képtárlat nagytermében ezidőszerint ki van állítva Berond L. festőnek: «A szerencse utáni vadászat» című képe. Ez azt ábrázolja, hogy az emberek ezrei megrohanják és sarkaiból kitörnek azon vasrácsot, mely elzárja tőlük a szerencse istenasszonyát, ki magas trónusán, a szépség és kívánatosság mintaképeként, mindenkitől elérhetetlenül trónol. Jelképezni akarja ezen kép azon állandó küzdelmet, melyet az emberiség a szerencse hajhászásában folytat.

Azt hinnők, hogy, ha valahol, akkor a játék e hazájában nem stilszerű ennek a képnek közszemlére való kitétele, mert hiszen a közönség gondolkozóvá válik és visszaretten attól, miképp pénzt kockára tegye, midőn majdnem bizonyos, hogy nemcsak vagyont nem szerez, de nagy ügyvel-bajjal összekuporgatott filéireit is otthagya. Csakhogy a montecarlói bank vezetői jó emberismerők. Ők igen jól tudják, hogy az emberben kipusztíthatatlanul élő optimizmus mindenkit arra ösztönöz, hogy önmagát kivételnek tekintse, és «a mi száznak nem sikerült, az nekem sikerülhet» oly jelszó, melyre a Kaszinó 40 millió franknyi osztalékát igen reálisan fektetheti.

Minden szenvedély az én szememben kiváló emberi

vonás; sőt azt hiszem, hogy a szenvedély nélküli ember lelkivilága igen szürke, élete az állatéleti tengődésnél nem egyéb. Éppen ezen okból rendkívül érdekesnek találtam megfigyelni azon játékosok lelkivilágát, kik évről évre a kártya ezen Mekkájába vándorolnak. Ily tipikus játékosok a félvilág szép és kevésbé szép de mindig elegáns képviselői. A legnagyobb nyugalommal százezreket nyerni vagy százezreket veszíteni, ezen körben a mindennapi eseményekhez tartozik. Két év előtt történt, hogy párisi táncosnő, a sors különös és eléggé ritka szeszélyéből, egyik estén egy millió franknál többet nyert. Boldogan távoztán a Kaszinóból, barátait gazdagon megvendégelte és megajándékozta. Ezzel szavát vették, hogy másnap hazautazik és többé vissza nem tér. A szerencsés játékos ezt esküvel is megerősítette, és tényleg el is utazott. Hogy nyolcz nap múltán újból Monte Carloban találjuk őt, és, természetesen, pénzt az utolsó krajczárig elvesztette, azt talán mondanom is felesleges. Lélektani és a bank által figyelemre méltóttá tünet az, hogy minden nyerő játékos nyert pénzt a banknak előbb-utóbb visszaadja. Ténydolog, hogy a bank egyik magyar nagyjátékosunkat, mikor az többszáz ezer frank nyereséggel a bankból Mentoneban lévő lakására távozott, őt egész útján detektivekkel őriztette; nem emberszeretetből, mintha az ő életét féltette volna, de azon okból, nehogy kirabolják. A bank ugyanis úgy gondolkozik, hogy a játékosnál a pénz még nincs elvesztve, mert azt ő visszahozza; de az elrablott pénz a bankra nézve tényleg elveszett. A kiből a játék-

szenvedély él, az nem játszik azzal a felfogással, melylyel a reális munkás hivatását folytatja. A játékos szemében a kis összeg és a nagy vagyon egyaránt értéktelenek; és a ki a játékosnál arra gondolna, hogy tétjével mit lesz képes venni, az nem képes sem nagyobb összeget nyerni, sem nagyobb összeget veszíteni; annak akcióképessége meg van bénítva, és az a legkisebb veszteségnél vagy nyereségnél a játékosztalt otthagya, mert kis nyereségét menteni kívánja, kis veszteségnél pedig bátorságát veszíti.

A telivér játékost ily csekélységek nem alterálják; ő a kedvezőtlen játékesélynél óvatos, de a sors fordulásával minden pénzt vakmerően kockára teszi; vagyis élvezettel játszik úgy a rossz, mint a jó kártyajárásnál. Ez nem pusztán állítás; mert igaz ugyan, hogy a frakkon keresztül nehéz az emberek veséjébe látni, de valamint az arcvonásokból is lehet olvasni, úgy itt is láttam, hogy a nagyjátékosok egyformán nyugodtak voltak, úgy nagy nyereségeknél, mint nagy veszteségeknél.

Igen érdekes játékosok az ú. n. szisztéma-játékosok, kik azt hiszik, hogy a nyereség és veszteség látható szabályai vannak. Hogy többszáz ilyen rendszer van, melyre mindegyik esküszik, az természetes. Azt lehet állítani, hogy a játékosok kilencztedrésze szisztéma-játékos; sőt a kinek szisztémája nincs, az a játékban mulatságot sem talál, mert az mindenegyes ténél zavarban van az iránt, hogy mire tegyen. Természetes, hogy minden szisztéma óriási tökéletet igényel. A legegyszerűbb

szám
m!
előing.
melye-
tem egy
sára.
4 inget,
vászón
szerint.
tel vagy
hiff,
datik.
állaja
beyított.
pád
lyó évi
tartandó
osztalék
s. k.
Követel
87687 45
89494 56
5436 29
89795 94
2082 23
4090 54
455 26
612 09
1552 67
15310 17
1908.
600000
310000
116466
12000
154999
4119434
19277
95957
779275
97278
6304686

Róma tudvalevőleg bullát adott ki tavaly, a melynek végrehajtása nagyon beleütközött a görög katolikusok hagyományába és eddig élvezett kivételes jogába. Ennek a bullának Amerikában való végrehajtásával Róma Ortinszkyt bízza meg. Már most Ortinszky nem hiába a jezsuiták keze alól került ki: kertülő úton akarja végrehajtani a megbízást. Tudja, hogy ha egyenesen kihirdeti a bullát és követeli a papoktól és a néptől annak végrehajtását, az amerikai görög katolikus egyházközségek tekintélyes része kereken megtagadja az engedelmességet s kimondja, hogy «Independent» egyházzá alakul. Ortinszky tehát nem hirdette ki a bullát, udvara által azt híresztelteti magáról, hogy ő ellenzője a bullának; de mindezt csak azért teszi, hogy időt nyerjen. Ezalatt lassanként sorra dolgozza és dolgoztatja meg az egyházközségeket és iratja át ezek vagyonát az ő püspöki nevére. Ha ez a munka befejeződik pár év alatt, akkor ő az úr, hazakergeti a neki nem tetsző papokat és beülteti ezek helyébe a galicziai barátokat, a kiket most Róma a jezsuitákkal neveltet. Akkor aztán könnyű lesz a bulla végrehajtása.

Így Rómának eleget fog tehetni Ortinszky, de egy csapásra két legyet üt és emellett ukraíncez politikájának is eleget tesz, mert a mostani magyar papokat elűzve és lengyel barátokat téve ezek helyére, a népet természetesen ezek által lassan, de biztosan el fogja lengyelesíthetni.

Mindezt jól látja az amerikai magyarság, de, sajnosan, nem akarja látni az osztrák-magyar amerikai külképviselet. A nagykövetség eddig hivatalosan mitsem tett az Ortinszky által üldözött munkácsi papok érdekében; egy másik konzul pedig egyenesen a magyarfaló Ortinszky szekerét tolja.

Az eredmény máris mutatkozik.

Most jelent meg az eperjesi egyházmegyei amerikai papság nyílt körlevele az amerikai görög katolikus néphez és többi papsághoz.

Ebben a körlevélben «az Eperjesi egyházmegyéből származó papság bizottsága» kijelenti egész nyíltan, hogy «mi nem vettünk részt a püspök elleni harcban, sem a magyarországi püspök elnyerésének harcában, s ha a törvényes kívánalmaknak elég lesz téve, a jövőben sem fogunk résztvenni!» Kijelentik azután, hogy «mi nem akarjuk kérni vagy igénybe venni politikai hatalom segítségét, annál kevésbé a hazait, mert minden segítség fizetséggel jár».

Szóval az eperjesiek nyíltan tiltakoznak a magyar intervenciós vagy segítség ellen s nem hajlandók harcolni azért, hogy az ukraíncez püspök helyett magyar püspököt kaphassanak. Sőt tovább mennek, és a körlevél II. 6. pontjában kimondják, hogy zárással ki az egyházból minden világi politika, mely csak gyengíti azt, s a kizáró világi politikák közt ezeket sorolja fel: ukraíncez, magyarizmus, panszlávizmus, moskovizmus.

Elérkezünk tehát odáig, hogy eperjesi papok egy sorba helyezik a magyarizmust a panszlávizmussal, s éppen Amerikában, a hol a templomaink a legerősebb várai a «magyarizmusnak». Vagy legalább eddig azok voltak.

S a körlevélben többé-kevésbé nyíltan támadják az eperjesiek a munkácsi egyházmegyéből idekerült papokat. Azokat, a kik nem hiába kerültek ki a hazafias

szisztémához, például: «vesztésnél mindig a duplát tenni», már igen nagy összeg szükséges, ha megmondjuk, hogy a legkisebb tét: az egy lajos-arany (louis d'or), a kilenczedik vesztésnél már a maximális 12,000 frankot teszi ki, melyet már csak egyszer lehet megkettőzni. Az pedig mindennapi dolog, hogy egy szín nem tízszert, de tizenötöszert is kijön, és így ily játékhoz szükséges volna, hogy az ember több maximummal rendelkezék; és az eredmény akkor is igen kétes.

Fővetődik már most az a kérdés, lehet-e Monte-Carloban nyerni. Erre egységes feleletet nem lehet adni. Ha meggo adjuk, hogy a Kaszinó Monaco államban az összes adókat fizeti, a fejedelemnek civillistát ad, az egész Rivierát millió és millió összegek felhasználásával paradicsommá átváltoztatta, azonfelül pedig részvényeseinek tisztán 38 millió frankot juttat, és mindezt a játékosok zsebéből, akkor azt kell állítanunk, hogy a közönség Monte-Carloban veszít. Az azonban elvitathatatlan tény, hogy egyesek nyernek, még pedig néha sokat is. A nagy veszteség dacára azonban a közönség évről évre mind nagyobb számmal tódul a szép francia Riviera felé, és a világ ezen legszebb pontját és annak központját: a Kaszinót hullámaival elárasztja. A szomorú példák, öngyilkosságok és egyéb tragédiák visszatartható hatással nem bírnak, és miként a villam-lámpa a lepkét és éjjeli bogarat vonzza, és az fejlekkimegy és szárnyait darabokra szaggatja, éppúgy árad az emberi hullám is e vonzó pont felé, a hol a szerencse istenasszonyának mosolyát elérni véli.

Omikron.

Firczak kezei alól, itt is mindig megálltak helyüket, s ha ruthén népükkel nem is üzhettek olyan szébbeli politikát, mint a magyar Alföldön, mindig vissza tudták tartani népüket a panszlávizmustól és testvéri szeretetben nevelték őket az amerikai magyarság iránt.

Tagadhatatlan, hogy Ortinszky jezsuita politikájának diadalát és amerikai külképviseletünk teljes tehetetlenségét bizonyítja az eperjesiek körlevele.

Hogy mennyire nincs informálva a magyar kormány az amerikai ügyekről, legjobban bizonyítja az a körlevény, hogy a többször említett körlevelet az a papi klikk szerkesztette, melynek Hanulya, Kubek, Korotnokylelkészek a vezető szellemei; s ezek közül Korotnok a magyar kormánytól ma is 2000 dollár évi szubvenziót húz. Az ellen Korotnok páter nem tiltakozik, hogy a magyar kormány évi tízezer korona segítséget küldjön az ő személyének, hanem az ellen már igen, hogy a magyarországi papságot és egyházközségeket pártfogásával mentse az ukraíncez áramlattól.

Sokkal örvedetesebb állapotok kezdenek lábra-kapni az amerikai magyar református egyházban, melynek a magyarországi egyházzal csatlakozott része a presbyterianus egyházzal csatlakozottakkal szemben napról napra erősödik, és noha csekély anyagi erejével a dúsgazdag presbyterianizmussal szemben vívott küzdelme valóságos Dávid és Góliáth harca, mégis folyton tért hódít. Egyik legnagyobb diadala a hazai egyházzal csatlakozott amerikai református egyháznak csatlakozása, miután ezen egyházközség számban is erős, papja pedig Csutorás Elek, az amerikai magyarságnak egyik legtehetségesebb alakja.

Az ősi magyar református valláshoz ragaszkodóknak örömeire szolgáljon, hogy legközelebb az eddig egyetlen newyorki esperességen kívül előreláthatólag második esperességet is föl kell állítani Amerikában, miután a nagy távolságok miatt szinte lehetetlen lesz előbb-utóbb a newyorki esperesnek minden teendőjét ellátnia.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

Közygyűlés. A Kör márczius hó 14-ikén (vasárnap) délelőtt 11 órakor, a kör felolvasások kistermében 31-ik rendes közgyűlést tartja.

A gyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Széchenyi-köri zeneiskola létesítése. 3. Titkári jelentés. 4. A módosított alapszabályok bemutatása. 5. Számvizsgáló-bizottság jelentése a pénztár állapotról. 6. A jövő évi költség-előirányzat megállapítása. 7. Tisztújítás. 8. Esetleges indítványok.

Zeneestélyek. A Kör február 10-iki zeneestélyéről — véletlenségből — elmaradt a tudósítás. Utólag jelentjük örömmel, hogy ez az estély is méltán sorakozott az előbbiekhöz. Jakobei Klára úrhölgy kedvesen csengő hangon énekelte el Tarnay «Majd holnap» című műdalát, Eysler áriáját «A vándorlegény» című operettjéből. Az iskolázott hang kellemes csengése, szép színezése általános tetszéssel találkozott a közönségnél, mely zajosan megtapsolta Jakobei Klára úrhölgyet. Recht Sándor hegedűjátékáról újat nem mondhatunk, hiszen régi kedves ismerősünk, vérbeli nagy művész, igazi virtuóz, gyönyörű játékát frenetikus taps kísérte. Nagy sikert aratott Süveges Elek szép tárogató-szólójával, a mely megrezgettette a magyar szíveket. Zajos éljenzéssel üdvözölte a közönség a vendég-művészt. A katonazene, mint mindig, nagy tetszést aratott s a jelenlevők ismételt ünnepezték a kiváló karmestert: Hoffmann Ferenczet. Az est sikere Káldi Somának, a zeneválasztmány derék és munkás tagjának köszönhető, a ki az estélyt rendezte.

* * *

Pompásan összeállított, változatos műsor, magas színvonalon álló előadás, tomboló tetszészaj: ezeknek a jegyében folyt le a zene- és képzőművészeti szakválasztmány febr. 25-iki háziestélye, az utolsóelőtti ebben a szezonban. Rendezője Nikelszky Zoltán, a választmány agilis alelnöke volt, a kinek igazi nagy öröme telhetett ebben a szép estében, fáradságos munkájának méltó jutalmában.

A koncertet megnyitó és bezáró számot, szokás szerint, a cs. és kir. 5. gy.-ezred zenekara adta. Első pont a Mendelssohn születésnapjának 100-ik évfordulója alkalmából előadott «Rüý Blas» nyitány volt, s a nagy zeneköltő ezen értékes alkotásának legtekélyesebb interpretálását éppen olyan élvezettel hallgattuk, mint az utolsó pontban Haydn «Dobverő-symphoniájának» előadásában megnyilatkozó precíz egyöntetűséget. Haydn ezen műve egy nagyon eredeti alapelmén, a zenekari kisdob bizonyos, gyakran előforduló szólamának megzenésítésén nyugszik, és hogy a mi művész-karmesterünk, Hoffmann Ferencz ennek a megismerésére is alkalmat adott közönségünknek, épp

oly hálával fogadjuk, mint fogadtuk eddigi, egytől egyig kiváló helyes érzéssel megválasztott darabjait.

A műsor 2-ik és 6-ik pontjában Várady Margit, a kassai Nemzeti Színház tagja szerepelt. Puccini néhány fülbemászó dala, részletek a «Tosca» és «Troubadour» operákból, klasszikus románczok és néhány, ráadásul kedvesen előadott magyar nóta: ezzel hódította meg magának közönségünket, és iskolázott, hajlékony hangjával, szimpatikus megjelenésével teljesen rászolgált a tapsviharra, mely minden dalát fogadta.

A 4-ik pontban egy ritkaságszámba menő szaválóval ismerkedtünk meg: Kuharszky Lászlóné úrasszonyal. Lyrai lágyság, drámai erő egyaránt a legfrappánsabban jutott szavalaiban kifejezésre és egyaránt lebilincselte hallgatóságát, a mely alig tudott búcsút venni tőle.

Ritkaságszámba megyen az a meglepetés is, melylyel a 3-ik, illetve 5-ik pontban kedveskedett Nikelszky közönségünknek. Négy gyermek, a kik közül a legidősebb 14, a legfiatalabb 6 esztendő: a négy Kalnastestvér, köztük az egyik kisleány, mint virtuóz quartettisták! Elgyönyörködünk volna bennük akármeddig! És a ki tudja, hogy mily véghetetlen nehéz, finom zene a vonósnyegyes, az tudta csak igazán méltányolni az apró művészek ügyességét, a kik a Bihary kesergője, Tell Vilmos-nyitány, egy Haydn-quartett mellett még a Grieg G-moll vonósnyegyesébe is bele mertek fogni, még pedig dicséretes sikerrel! Sokáig megmaradnak kedves emlékünknél, a mint megmarad az egész este, melynek élvezeteiért e helyen is igaz köszönetet mondunk a rendezőnek.

Az idegen-nyelvi választmány legutóbbi háziestélye febr. 23-ikán folyt le. Az estély igen élénk francia társalgással kezdődött; majd a «Mon étoile» (Csillagom) cz. vígjáték került felolvasásra, a melyben előforduló három női- és két férfiszerepet három hölgy, illetőleg két úr olvasta fel. A legközelebbi (angol) estély márczius 2-ikán, kedden, délután 6-kor lesz.

A szabad-liceum «A legújabb természet-tudomány» cz. sorozatos előadásának harmadikát Bayer Róbert kir. kath. főgimnáziumi tanár február 21-ikén tartotta meg. Sajnos, felnőtt közönség ezúttal csekély számban volt jelen; inkább az ifjúság érdeklődött a rendkívül tanulságos és érdekes előadás iránt. A közönség ezúttal is nagy elismerésnek és tetszésnek adott kifejezést. Az előadás vázlata a következő volt:

A radioaktivitás felfedezése, az uranium radioaktivitása. — Kutatás radioaktív anyagok után; a thorium felfedezése; Curie és Curiené öntudatos kutatása a radium után; a radium felfedezése. — A radioaktív anyagok főbb tulajdonságai. — A radioaktív sugárzás három fajtája: az alfa-, béta- és gamma-sugarak és ezeknek fősajtságai. — A radioaktív sugárzás élet-tani hatásai.

Az indukált radioaktivitás és a radioaktív emanáció, a melynek egyik inaktív bomlási terméke a helium. — A radioaktív anyagok elterjedése a Földön és a Napban. — A radioaktivitás töneményei nem állanak ellentétben a modern fizika alaptételeivel. — A kémiai elemeknek egymásba való átalakulása. — A radioaktivitás és az elektron elmélet; Rutherford teóriája: a radioaktív anyagok még nem állandó elemek. — A káosz, mint kezdet és mint vég.

A Kör Népakadémiája február 28-ikán tartandó népszerű, ismeretterjesztő estélyének műsora:

1. Zene. Előadja Gönczi Elek zenekara.
2. Szavaltat. Előadja Vietorisz László, theol. akad. hallgató.

3. «A népművelésről.» Írta és előadja Wick Béla, kir. kath. főgimn. tanár. — Az előadás vázlata: A haladó kornak folyton nagyobbodó anyagi és szellemi igényei szélesebb körű ismereteket kívánnak az utolsó napszámomunkáig mindenkitől. «Többet észszel, mint erővel», ez a modern idők jelszava. A pusztán anyagi erő, szellemi irányítás nélkül, eredményes munkára képtelen. A művelt, józan gondolkodás, a felvilágosult ész nemcsak az egyesek anyagi gyarapodásának, megelégedésének, hanem a társadalmi közömbökének, vagyon- és életbiztonságnak is egyik föltétele. Ez biztosítéka a polgári és politikai jogok helyes használatának, ez képesít a divatos jelszavak kellő megértésére, ez nyújt útmutatást az önművelődésben, az önképzésben (napisajtó, olvasmányok, színházak). A művelt ész alázatos, szerény, a műveletlen durva, gögös, kihívó. Az észműveltség csak úgy hasznos, ha a lélek, a szív műveltségével egyesül.

4. Zene. Előadja Gönczi Elek zenekara.
Kezdeté délután 5 órakor. — A következő előadás márczius 7-ikén lesz.

HIREK.

— **Kinevezés.** A kassai kir. ítélőtábla elnöke dr. *Rosenfeld* József kasszebeni járásbírói díjtalan joggyakornokot díjas joggyakornokká; a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Vasárhelyi* Károly gömörvármegyei kir. tanfelügyelő. tollnokot segédtanfelügyelővé kinevezte és szolgálattételre a sárosvármegyei kir. tanfelügyelőséghez rendelte.

— **Kitüntetés.** Ő Felsége a király *Harkabusz* András, eperjesi ügyészégi hivatalának, nyugdíjazása alkalmából, sokévi hű és buzgó szolgálata elismerésül az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **Az egyházmegyéből.** A kassai r. kath. püspök *Halmi* Ferencz káplánt Töketeresbéről Nagysárosta, *Faskovics* Ferencz újmisést pedig Tótsóvárra második káplánokul áthelyezte, illetőleg kiküldte.

— **Eljegyzések.** *Bergmann* Ernő máv. felügyelő és neje szül. *Stock* Ilka leányát, *Ilonkat* eljegyezte *Ecsedy* Mihály máv. mérnök Komáromban.

Kesselbauer Gusztáv eperjesi műépítész jegyet váltott *Szekely* Farkas volt várm. árvaszeki elnök és neje sz. *Zsedényi* Klára leányával, *Inessel*, *Löcséről*.

— **Halálozások.** *Matherny* Béla kassa-oderbergi vasúti ellenőr és szepesbélai állomási főnök február 17-ikén, életének 35-ik évében elhunyt. Temetése febr. 20-ikán délután 2 kor az abosi állomáson volt, a honnan nagy részvéttel, kartársainak és barátainak, távolból jött rokonainak nagy száma kísérte örök nyughelyére, a sároskőszegi evang. sírkertbe. Sírjánál lélekemelő, szép beszédben mondott búcsút *Rapaics* Róbert, főfelügyelő a K. O. V.-nál Teschenben.

Daróczy Géza, volt kassai cs. és kir. hadapród-növendék, *Daróczy* György, az eperjesi ménteleposztály őrmesterének fia, febr. 19-ikén, élete 19-ik évében, hosszúságú szenvedés után Eperjesen elhunyt. Temetése a hadapródkola egyik főhadnagyának és nyolcz hadapród növendéknek, úgy a ménteleposztály tisztikarának, nagyszámú közönségnek és a katonazenekarnak részvételével febr. 21-ikén ment végbe.

Kőszegi *Winkler* András, Eperjes sz. kir. város ny. rendőrkapitánya, febr. 21-ikén, élte 79-ik évében, szívizületében Eperjesen kimúlt. Éppen a Gubcsó-féle kávéházban, rendes délutáni kávézás közben volt, midőn őt a halál utólrta. Elhalálása városunkban és vármegyénkben nagy részvételt kelt.

Felsőkubinyi és deménfalvi *Kubinyi* Gyula cs. és kir. kamarás, nyug. cs. és kir. őrnagy, a hadidíszítmenyvel ékesített katonai érdemkereszt tulajdonosa, földbirtokos, Liptó vm. th. bizottságának tagja, a M. K. E. liptómezei osztályának elnöke stb. Deménfalván, folyó hó 21-ikén délelőtt 11 órakor, életének 79-ik évében, rövid szenvedés után hirtelen elhalálozott. A boldogultban *Kubinyi* Húgó édesatyját, *Kubinyi* Albert, *Kubinyi* Kálmán és *Kubinyi* Miklós testvérüket gyászolják.

— **Hódossy Imre meghalt.** Hódossy Imre ügyvéd, évek során át orsz. képviselő, a budapesti ügyvédi kamara volt elnöke és Kiszében sz. kir. város díszpolgára Budapesten meghalt. A 69 éves öreg úr már hónapok óta betegeskedett. Orvosi tanácsára Olaszországban keresett üdülést s a messinai katasztrófa idején éppen Sziciliában tartózkodott. Mint hogy a katasztrófa után napokig nem érkezett róla hír, hozzátartozói akkoriban már aggódtak életéért, a míg távirat hírül nem adta, hogy a földrengés idején nem volt Messinában, hanem közeli városban, a melyet a katasztrófa nem érintett. De az olaszországi üdülés nem enyhítette betegségét, s visszatérve Budapestre, állapota egyre rosszabbodott, a míg szerdán reggel végelgyengülésben meghalt. Az elhunyt hosszú időn át nevezetes szerepet vitt a magyar politikai életben. Jelentős érdemeket szerzett a törvényalkotás, különösen az igazságügy terén. Az utóbbi négy évben azonban már nem vitt szerepet, a minek részben betegsége volt az oka. — Hódossy Imre 1840-ben született Sárosmegyében. Jogi tanulmányainak befejezése után mint ügyvéd telepedett meg Budapesten. 1869-ben választotta meg első ízben képviselővé Sárosmegye kasszebeni kerülete, a melyet aztán több, mint harmincegy esztendőn át megszakítás nélkül képviselt. Eleinte az egykori Deák-párt szabadelvű árnyalatához tartozott s Horváth Boldizsár minisztersége idején törvényjavas-

latot készített a polgári házasságról. 1878-ban Bosznia okkupációja miatt kilépett a kormánypartból s két évtizedig a mérsékelt ellenzéknek volt tagja. Ebben az időben választották meg a budapesti ügyvédi kamara elnökévé Funták Sándor után. A képviselőházban mint az iparügyi bizottság tagja fejtett ki komoly munkásságot s igazságügyi javaslatok tárgyalásánál is gyakran felszólt a képviselőházban. 1899-ben gr. Apponyi Alberttel és pártjával együtt belépett a szabadelvű pártba, a melynek, kiváló egyéni tulajdonságai, nagy tudása és tekintélye révén, csakhamar egyik vezérszerepet játszó tagja lett. A szabadelvű pártnak tagja maradt akkor is, a midőn gr. Apponyi Albert a párhuzamos ülések miatt kilépett a szabadelvű pártból. Az 1905-iki választás után a szabadelvű párt tizenhat tagú intézőbizottságának elnöke volt. A képviselőház feloszlatása után pedig végleg visszavonult a politikai élettől, miután kamarai elnöki állásáról már régebben lemondott. Az elhunytat neje sz. *Piller* Anna, Sárosmegye néhai alispánjának leánya, és négy gyermeke: özv. *Pulszky* Gézáé, *Péchy* Józsefné min. tanácsos neje, dr. *Hódossy* Gedeon rendőrfőorvos és dr. *Hódossy* Sándor ügyvéd és kiterjedt rokonság gyászolja. A temetés pénteken volt. A temetésen Sárosvármegyéből többek közt a következők vettek részt: *Semsey* Boldizsár, vármegyénk főispánja, *Tahy* József alispán, *Eiselt* Antal kasszebeni polgármester, *Toppicz* György kasszebeni városi ügyész, *Kleinovszky* Antal nagysárosi, *Dobránszky* sírkövi, *Hedry* fricsi plébánosok, *Piller* Kálmán, dr. *Piller* Dez. ö. stb. — A budapesti ügyvédi kamara febr. 28-ikára tűzte ki *Hódossy* Imre arcképeinek leleplezését. A leleplezést most gyásznap keretében fogják megtartani. A kamara választmánya dr. *Szivák* Imre elnökle alatt szerdán este ülést tartott. Dr. *Szivák* Imre beszédében kiemelte, hogy „Hódossy halála nagy kincsűl rabolta meg a kamarát. Egyénisége a legnemesebb érzekből kristályozódott ki drágakövé. Előttünk áll hosszú ügyvédi pályája. Tizenöt évig volt a budapesti Ügyvédi Kör elnöke és 1893. óta tiszteletbeli elnöke. Legjellemzőbb tulajdonsága volt, hogy magyar közjogász volt. Akkor kezdte pályáját, mikor nemzetünknek mindene: közjoga volt. A horvát és fumei kérdésekbe frott monografiái hazánk jogainak védő-iratai. Modern ember volt a szó legnemesebb értelmében és liberális ügy, a mint a jog bajnoka más nem is lehet. Politikai téren is nagy sikereket ért el. Rése lehetet volna a hatalomban több ízben is. Egyénisége, puritán volta, szerénysége és igénytelensége azonban távol tartotta őt a magas polczoktól. A muló élet nélkülözni fogja, lelkünkben élni fog és etikai kiegészítésünkül fog szolgálni. Mindazt, a mi benne örök és maradandó, örökségképpen fogja a kar örökre megőrizni.” Ezután a választmány elhatározta, hogy Hódossy érdemeit jegyzőkönyvileg megörökíti, temetésén testületileg részt vesz, koszorút tesz a ravatalra. «Érdemekben gazdag, felejthetetlen emlékü tiszteletbeli elnökünknek» fölíráttal, gyászjelentést ad ki, a mit megküld a tagoknak és a vidéki kamaráknak. A temetés alkalmával, a család kifejezett kívánsága folytán, a kamara búcsúztatót nem mondott. A Budapesti Ügyvédi Kör választmánya szintén rendkívüli ülést tartott, a melyen az elnök mély megilletődéssel tett jelentést az Ügyvédi Kört ért nagy veszteségről és méltatta az elhunyt nagy érdemeit. Elhatározta a választmány, hogy az elhunyt nagy özvegyéhez részvétiratot intéz, a ravatalra koszorút helyez és a temetésen testületileg vesz részt.

— **A Tótsóvári Államtisztviselők Köre** ezévi közgyűlését febr. 19-ikén tartotta meg. Elnökké *Krennitsky* Amand m. kir. főbányatanácsost, alelnökké *Merényi* Gyula m. kir. erdőtanácsost választották meg; a választmányba az eddigieket választották meg azzal az eltéréssel, hogy abba *Toperczer* Eleket is kiküldték.

— **Társadalomtudományi előadás.** A Budapesten székelő Társadalomtudományi Társaság eperjesi tagjai február 21-ikén Eperjesen társadalomtudományi előadást rendeztek, a melyen dr. *Szende* Pál, a Társadalomtudományi Társaság titkára és ismert nevű tagja, az «Osztályharcok elméleté»-ről értekezett. Az előadó, a kit dr. *Florian* Károly jogakadémiai tanár mutatott be a nagyszámú közönségnek, megköszönve neki egyúttal azt a szíves előzékenységet, melylyel előadás tartására vállalkozott, ismertette az

osztály és az osztályharcok fogalmát, és rámutatott arra, hogy nemcsak a vagyonos és vagyontalan osztályok állanak egymással érdekellentétben és harcban, de a vagyonos osztály egyes tagozatai is egymással gyakran igen éles érdekellentétbe kerülnek. Ezen utóbbi osztályharcok jelentőségét különösen *Lória* olasz egyetemi tanár ismerte föl, a ki a nagybirtokos-, kisbirtokos-, nagyiparos-, kisiparos- stb. osztályok között a történelem tanúsága szerint felmerülő és sokszor elkeseredett küzdelmekben nyilvánuló ellentétekre rámutatva, minden további haladást ettől vár. Az előadó a világtörténetből és a magyar történelemből vett példákkal bizonyította, hogy az ismertebb háborúk, belső villongások (pl. Caesar és Pompejus), föllelések is ilyen osztályellentétekre vezethetők vissza. Előadásának második részében dr. *Szende* Pál azt bizonyította, hogy ezek az osztályellentétek és az uralmon lévő osztálynak felfogása úgy a jog, mint az erkölcsi felfogás, nemkülönböztetve és a művészet mezején is hatást gyakorol. Előadását azzal végezte, hogy sok módszert tanulmányozott, de úgy találta, hogy ezzel a módszerrel lehet a legjobban megmagyarázni a világtörténet eseményeit. Az előadás mindvégig lekötötte a nagy számmal összegyűlt hallgatóság figyelmét.

— **«A Cinquecento festészete, szobrászata és művészeti ipara»** címmel dr. *Bersenyi* Albert, a M. Tudományos Akadémia elnöke, újból nagyértékű művet írt. Ezt a Velenczéről szóló fejezettel *Divald* Kornél egészítette ki. A 208 képpel díszített mű a Franklin-Társulat kiadásában jelent meg. Ára 18 korona.

— **Hamvazó-szerdával** a nagybőjt ideje megkezdődött, s a templomokban bőjti szentbeszédet fognak mondani. Városunk több vendéglőjében az ezen a napon régtől fogva szokásos heringlakomákat ez évben is megtartották. Így a «Fekete-sas»-nagyszálló éttermében előkelő hölgy- és férfiközönség a katonazenekar hangjai mellett búcsúzott végleg el a farsangtól; az állomási vendéglőnek jelenleg jól felszerelt és barátságos helyiségében pedig szintén szép és nagy társaság cigányzenével kedélyes heringvacsorát rendezett.

— **I-só állami ezüstéremmel kitüntetett** telivér sárga orpington-tyúk és óriási pekingi kacsák *kellető-tojások*, valamint *fajtisztavalyi ivadékok* kaphatók *Bielek* Zoltán fajbaromfi-tenyésztésében, Eperjes, Széchenyi-út 30. szám.

— **Az Eperjesi Villamvilági-társaság** évi közgyűlését dr. *Schmidt* Gyula elnökle alatt február 23-ikán tartotta meg. Jelen volt 20 részvényes, a kik összesen 327 részvényt képviseltek. Az elnök a jegyzőkönyv vezetésére *Starck* Zsigmond vezérigazgatót, annak hitelesítésére pedig *Fried* Simon és dr. *Rosenberg* Teofil részvényeseket kérte fel. A közgyűlés tudomásul vette az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését és elhatározta, hogy a 12 koronás osztalék március 15-ikétől kezdve kerüljön kifizetésre. A társasági elnöknek: dr. *Schmidt* Gyulának megbízatása lejárván, a közgyűlés őt egyhangulag újból megválasztotta, valamint közfelkiáltással újból megválasztotta az eddigi igazgatóságot három évre.

— **Matiné.** Az eperjesi ev. koll. főgimnázium Magyar-Társasága, Dal- és Zene-köre, a budapesti országos tornaversenyen résztvevő szegénysorsú tanulók fősegélyezésére, 1909. március 7-ikén (vasárnap) d. e. 11 órakor a Kollégium nagytermében, Tompa Mihály emlékére, belépődíjas matiné rendez. Belépő-díjak: ülőhely a földszinti összes sorokban 1 kor., állóhely 20 fillér. Jegyek előre válthatók *Schöpflin* Géza főgimn. tanárnál. Feltűzítéseket hálián fogadnak és hírlapilag nyugtáznak. — Az ünnepély programja: 1. Egyveleg *Erkel* F. «Hunyadi László» cz. dalművéből. Előadja a Zenekör, *Nedved* Vilmos vezetése mellett. — 2. Megnyitóbeszéd. Tartja *Maixner* Emil VIII. o. t., a Magyar-Társaság alelnöke. — 3. «Az ibolya álmai», Tompa Mihálytól. Szavalja *Kovacs* Márton VI. o. t. — 4. Fájó emlékek, *Zimay* Lászlóval. Előadja a Dalkör férfi-kara, *Saguly* József tanár vezetése mellett. — 5. Tompa hazafias allegóriái. Írta és felolvassa *Palesch* Ervin VIII. o. t. — 6. Liszt VI. rhapsodiája. Zongorán előadja *Moskovits* Béla VII. o. t. — 7. «Művészet és pályabér», Tompa Mihálytól. Szavalja *Dancs* Andor

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megemelteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által saporta ajánlva.

Mint hogy értékesen utána járhat is kintának, bárny mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjt)

„Roche”

Számtal orvos rendelésre a gyógyszerártervezésben. — Ára 100 pengővel 4-5 koronás

VII. o. t. — 8. «A reményhez.» Írta Csokonai Vitéz Mihály. Előadja a Dalkör vegyes-kara, Saguly József tanár vezetése mellett.

— **A pillangóbál** méltó befejezése volt az idei farsangnak, mert dacára az előző sok mulatságnak, még mindig annyi jókedv maradt, hogy a bálon résztvevők a legkedvesebb emlékekkel hagyták el a báltermet. A bálkezdetet 8 órára jelezte a rendezőség, de már jóval 8 óra előtt egymást érték a fogatok, a melyeken társadalmunk előkelőségei érkeztek, kik között ott láttuk az egyházi, katonai és polgári hatóságok képviselőit, biznyságul annak, hogy a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet társadalmunk minden osztályát képes a jótékonyág gyakorlásában egyesíteni. S jól esett ott látnunk hosszas távollét után a Nőegylet nagyérdemű elnökét: *Kösch Árpádnét*, a kit a jelen voltak mind-mind a legnagyobb örömmel és tisztelettel köszöntöttek. A bál a jótékonycélú elárúttással kezdődött. A pillangókkal díszített sátrakban a pezsgőt dr. *Balpataky Imréné*, dr. báró *Ghillány Lászlóné*, *György Lajosné* és *Stiegler Adolfné*; a sonkát és teát *Bano Aladárné* és dr. *Mikler Károlyné*; a süteményt dr. *Dobay Józsefné*, *Schöpfín Gézáné* és *Villecz Jánosné* árulták. Már maga ez a névsor biztositék lett volna arra, hogy az elárúttás a legjobb eredménnyel végződik, de ehhez járult még az a szeretetreméltó, ellenállhatatlan kedvesség, a mely az elárúttók részéről a vevőkkel szemben megnyilvánult, s a mely a vásárlási kedvet csak fokozta. A jókedv már általános volt, a mikor a katonazene egy keringőt játszott s kezdetét vette a táncz, hogy másnap reggelig ne is legyen vége. Az általános jóhangulatnak mi sem lehet szebb biznysága annál, hogy az első négyest 78 pár tánczolta, s hogy még a szűnóra után is egész tele volt a terem tánczolókkal. Az első négyes közben a rendezőségnek egyik leglelkesebb tagja, *Przibiszlavsky Ferencz*, a kinek nevéhez a múlt évi bálon bemutatott várostrom felejthetetlen emléke is fűződik, egy pillangóvásárt rendezett, a melynek sikeréért dr. *Csatary Ágostné* és dr. *Mikler Károlyné*, továbbá *Bornemissza Miklós*, *Görgey István*, *Nemessanyi Aladár* és dr. *Semsey József* fáradoztak. Sajnos, ez a jól sikerült tréfa csak kis mértékben járult hozzá ahhoz, hogy a bált anyagi szempontból is a jól sikerültek közé lehessen sorolni. Ennek okát mi a közönség áldozatkészségének ama nagyarányú igénybevételében találjuk meg, a melynek a télen ki volt téve. A különböző, többé-kevésbé jótékonycélú bálók, kabarék és teadélutánok, az olaszországi földregés, az ajkai és resiczai bányászerecskés mind-mind ugyanannak a közönségnek a tárczájából veszi ki a filléreket s ezért nem csoda, ha a pillangóbálon már kisebb volt az áldozatkészség, a mely pedig Eperjesen igazán csodálatraméltó eredményeket képes felmutatni. — Utoljára a bálterem díszítéséről és a pillangó-jelmezekről kívánunk megemlékezni. Az egész terem csupa pillangó volt. A sátrakon, a csillárokon, az oszlopokon mindenütt gyönyörű pillangókat lehetett látni. Ezek a pillangók az emberszeretet apostolainak, a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet lelkes választmányi tagjainak a munkái. A bál előkészítésében az idén sem az elnök, sem az alelnök nem vehettek részt, s ezért az igazgatóválasztmány egy 22-tagú bálbizottságot választott, a melynek tagjai: dr. *Balpataky Imréné*, *Bánó Aladárné*, *Bielek Lászlóné*, *Bretz Sándorné*, dr. *Csatary Ágostné*, dr. *Dobay Józsefné*, dr. báró *Ghillány Lászlóné*, *Glasner Mórné*, dr. *Horovitz Imréné*, *Kakusz Irma*, özv. dr. *Lakner Árpádné*, dr. *Mikler Károlyné*, *Molitorisz Istvánné*, dr. *Müller Bertalanné*, özv. dr. *Sarudy Vilmosné*, *Schöpfín Gézáné*, *Szemere Mártonné*, *Tergina Gyuláné*, *Thrór Gyuláné*, *Uhlarik Mátyásné*, dr. *Wallentinyi Samuné* és *Villecz Jánosné* voltak. Ez a bizottság végezte azt a nagy munkát, a melylyel a bál termet virágos kertté varázsolták. Virágos kertté, a melyben a bálbizottság tagja által festett, mesés szépségű pillangók röpködtek. De ha elismeréssel adózunk is a bálbizottság minden tagjának, lehetetlen *Bielek Lászlóné* és dr. *Mikler Károlyné* nevét külön is meg nem említeni. A hol jót tenni, a hol a szépért lelkesíteni s a hol a közjóért fáradni kell, ott e két úrasszonyt mindig az első között találjuk. Az a sok száz, kisebb-nagyobb pillangó, a melyekkel a terem díszítve volt, most is *Bielek Lászlóné* nemes áldozatkészségét és fáradságot nem ismerő munkásságát dicséri, mely munkában a bizottság tagjai közül különösen hűséges és állandó munkatársai voltak: *Bielek Marika*, dr. *Mikler Károlyné*, *Thrór Gyuláné* és *Thrór Lenke*. — A pillangó-jelmezek közül egyik szebb volt, mint a másik. Annyi ízlés, annyi báj volt egyik-másik jelmezen, hogy annak külön-külön szinte lehetetlen kifejezést adni. Végül meg kell emlékeznünk a rendezőkéről is, a kiknek a jó hangulat kialakulásában nagy részük volt, s a kik

közül különösen *Bornemissza Miklós*, *Görgey István*, *Makay László*, *Matherny Gusztáv*, *Foloczek Róbert*, *Przibiszlavsky Ferencz* és dr. *Semsey József* igazán mindent megtettek, hogy a bálról mindenki a legkellemesebb emlékekkel távozhassék.

— **A Szövetkezeti Takarékpénztár új ügyvivője** *Mussoni Antal*, az Eperjesi Takarékpénztár pénztárosa lett. *Mussoni* személyében ezen erős fejlődésű, szép reménnyel bíró és jelenleg nagy átalakulás előtt álló pénztárat egy kiváló, minden tekintetben arratermett vezetőt nyert.

— **Az Eperjesi Tanári-kör** márcz. 6-ikán, szombaton, d. u. 5^{1/2} órákor a vármegyeház nagytermében utolsó felolvasó-estélyét tartja. Műsora a következő: 1. «Magyar népdalok», éneklő a kir. kath. fogimn. *Dalkör*, *Kletsz Gábor* kir. kath. fogimn. tanár vezetése alatt. 2. Szavaltat. 3. Előadást tart dr. *Stein Fülöp*, bud. pesti ideggyógyorv. kir. tanácsos «Az alkohol kérdése» címen. A tárgy iránt érdeklődők az előadás után a kérdéshez hozzászólhatnak.

— **A M. Kárpát-egyesület Eperjesi Osztályának** folyó hó 23-ikán Budapesten a Turistaegyesület kebelében tartott felolvasó-estélye kitünően sikerült. A Sárosvármegye nyugati részét tárgyaló, *Szutorisz Frigyes* által megírt felolvasás a legnagyobb mértékben kielégítette a díszes közönséget, a mely a Sándor-utcai országház hatalmas tanácstermét teljesen megtöltötte, sajnos azonban, hogy a Budapesten élő nagyszámú sárosiak közül — az előzetesen megnyilatkozott nagy érdeklődés dacára — mindössze két hölgy és két úr volt jelen. Az útirajzot *Borsody Károly* koll. fogimn. tanár olvasta fel, a képek is — egy-kettő kivételével — kifogástalanok voltak s nagyon tetszettek. Úgy a szerzőt, valamint a felolvasót viharosan megéjenezte a közönség. Az Osztály egyébként munkássága és sikerei folytán mindinkább hódít. Így örömmel jelezük, hogy dr. *Vályi János* gör. kath. püspök alapító tagnak lépett be, s hogy több új rendez-tag is beiratkozott.

— **Eperjesi tanár külföldi ki-tüntetés.** Mint a HALLESCHER ZEITUNG cz. német napilapból értesülünk, a «Thüringia-Szászországi Történelmi és Régészeti Egyesület (Thüringisch-Sächsische Geschichts- und Altertumsverein) legutóbbi teljes ülésében *Obál Béla* eperjesi ev. theol. akad. tanárt, német országi irodalmi működésének és magyar történelmi előadásainak elismerésül, rendes tagjává megválasztotta s az erről szóló diplomát számára kiállította. A gyűlésen melynek díszelnöke br. *Wilmovski* tartományi kormányzó volt, *Obál*on kívül rendes tagokká választották még *Fesler Richard* egyetemi tanárt *Halle*-ből, br. *Manteuffel* a porosz urakházának elnökét *Berlin*-ből, br. *Biberstein* marsalt *Konstantinápoly*-ból, két *Schullenburg* grófot *Braunschweig*-ből gr. *Schullenburg Sándor* császári kamarást *Weimar*-ból stb. Ebből látható, hogy mily nagy Németországban a tudomány iránti érdeklődés s annak terén való munkálkodás a legfelsőbb körökben is. *Obál* a gyűlésen dr. *Schmidt György* ügyvivő elnök mutatta be, a ki különben egyike a legkiválóbb német genealogusoknak s ez alkalommal — kutatásai alapján — ismertette *Obál*nak anyai ágon való német őseit: a délnémet br. *Wilfingen* családot. Ez *Braunschweig*-ben a *Bock-Wilfingen*-ágban mai napig fentartotta magát, s egyik tagja: *János*, a német háborúk dulasai után, sok más régi német családdal együtt *Württemberg*-ből Magyarországra — a *Dunántúlra* — költözött át s itt polgári foglalkozást kezdett.

— **Az Eperjesi Bank-egyesület** február 24-ikén tartotta évi közgyűlését *Péchy Zsigmond* elnöklete alatt. Jelen volt 51 részvényes 966 részvény képviselőiben. Az elnök a jegyzőkönyv vezetésére *Maléter Árpád* intézeti ügyész, annak hitelesítésére pedig *Sztankay László* és *Urban Gyula* részvényeseket kérte fel. A közgyűlés tudomásul vette az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentéseit és elhatározta, hogy a 16 koronás osztalék már a közgyűlést követő naptól kerüljön kifizetésre. Ezután a közgyűlés közfelkeltással újból megválasztotta az igazgatóságából alapszabályszerűleg kilepő *Kösch Árpád* és dr. *Rosenberg* *Teofil* igazgatósági tagokat. Nagyobb mozgalmat idézett elő a tárgysorozat ötödik pontja, mely 30 részvényesnek az alapszabályok 1, 5., 18. és 62. szakaszainak módosítását célzó indítványáról szólt. Az indítvány, melyhez némi módosítással az igazgatóság is hozzájárult, ebben a módosított formában három pro-pozíciót tartalmazott: 1. felhatalmazást *fiokok felállítására* Sárosvármegye területén; 2. intézkedést aziránt, hogy a közgyűléseket ne kelljen a BUDAPESTI KÖZLÖNYBEN hirdetni, hanem csak a helyi lapokban, és 3. öt 120 kor. névértékű részvénynek egy drb 600 kor. névértékű részvényre való összevonását azzal, hogy egy rész-

vényes, vagy hányadrészvényes sem gyakorolhat 10-nél több szavazatot, sem saját részvényei alapján, sem megbízás alapján. Az 1. és 2. alatti indítványokat a közgyűlés egyhangulag elfogadta; a 3. alatti indítvány dr. *Rosenthal Adolf* és *György Lajos* ellenző, valamint dr. *Florian Károly* és dr. *Szeihlo János* pártoló fel-szólalása után 330 szóval 113 ellenében emelkedett határozattá.

— «**Gillette**» amerikai önbortváló-készülék 12 darab dupla pengével 23 koronaért kapható *Bálich* *Ferencz*-nél, Eperjes, Fő-utca 63. sz.

— **Nyilvános köszönet.** A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet elnöksége a február 22-iki pillangó-bál fényes sikeréért hálás köszönetét fejezi ki mindazoknak, a kik e siker biztosítása érdekében közreműködtek; így elsősorban azoknak a hölgyeknek, a kik a bál alkalmával a jótékonycélú elárúttást magukra vállalni kegyesek voltak, nemkülönben a bálbizottság és a rendezőség minden tagjának. De nagy hálával gondol a bál egész közönségére s azokra a jóltevőkre is, a kik a bál anyagi sikerét felülfizetésekkel, pénz- és más adományaikkal biztositották.

Felülfizettek: 20—20 kor.-val: *Egerer Ferencz* né, dr. *Horváth Ödön*, br. *Vever* tábornok, *Villecz János*.

18 kor.-val: *Beszkid Antal*.

16 kor.-val: *Bielek László*.

14 kor.-val: *Péchy Elek*.

10—10 kor.-val: *Tardy József*, dr. *Piller Dezső*, dr. *Balpataky Imre*, *Szinyei Merse Félix*, *Zaborovszky Béla*, *Kolossy Miklós*, dr. *Müller Bertalan*, *Uhlarik Mátyás*, dr. *Schmidt Gyula* és neje, *Ardó Alfréd*, br. *Uzlár-Gleichen Ottóné*, *Sajó Dunka László*, *Radvány Károly*, *Hazslinszky Frigyesné*, *Piller Kálmán*, *Péchy Zsigmond*, *Tragor József*, *Vizy Domokos*, *Schultes Ágost*, *Újházy László*, *Újházy Árpád*, *Zelenka Pálné*, *Bleier Józsefné*.

8—8 kor.-val: *Berzeviczy Béla*, *Desseffy Pálné*, *Hoffmann Mór*, *Fuhrmann Imre*.

6—6 kor.-val: *Bánó Aladár*, dr. *Bánó Dezső*, *György Lajos*, dr. *Máriássy Béla*, br. *Ghillány László*, *Krámer Henrik*.

5—5 kor.-val: dr. *Brósz László*, *Goldzieher Géza*, *Bujanovics Sándor*, *Czapkay Imre*, dr. *Uhlrig Leo*, *Dobay Ödön*, *Kisszebeni Takarékpénztár*, *Groszwirth*, dr. *Szinyei Merse József*, özv. *Fáby Istvánné*, *Tahy József*, dr. *Propper József*, *Zaicz Tivadar*, *Szántó Zsigmond*, *Matherny Gusztáv*, *Zsebráczky Géza*, dr. *Neuwirth Zsigmond*, *Angolkissasszonyok főnöknője*, dr. *Wallentinyi Samu*, dr. *Ferbstein Márkné*, dr. *Rosenberg Teofil*, *Péchy Elemér*, *Franck Henrik* fiai.

4—4 kor.-val: *Balpataky Zsigmond*, *N. N.*, dr. *Horovitz Imre*, özv. *Kösch Frigyesné*, *Raisz Viktor*, *Jakobei Dezső*, *Dresdner Ármin*.

3—3 kor.-val: *Jánossy József*, *Kovács József*, *Engel Ármin*, *Vernóczy Ferencz* né, *Schütz Emil*, *Schroepfer Antal*, *Nikelszky Zoltán*, *Kakusz Irma*, dr. *Maibaum Artúr*, *Galassy főorvos*, *Tauth Viktor*, *Bélaffy N.*, *Schreiber Ignác*, *Egy úr*, *Villecz István*, *Graizl A. utóda*, *Meliorisz Ilka*.

2—2 kor.-val: *Joób Béla*, *Első magy. ált. bizt.-társ.* *Szarmaty Dezső*, *Ganczaugh Miklós*, *Serényiné Ferenczy Irma*, *Szmrecsányi László*, *Ficker Ferencz*, dr. *Arje Fülöp*, *Bánó Iván*, *Haber Lajos*, *Bártfai Hitelbank*, *Eiselt Antal*, *Zombory Bertalan*, *Bohus Nándor*, *Korányi Antal*, *Holénia Ernő*, *Török Kálmánné*, *Brühl Menyhért*, *Pausz Tivadar*, dr. *Parcher Bódog*, *Péchy Aurél*, *Hartsár Péter*, dr. *Stesszel Szilárd*, *Desseffy Arisztid*, *Berczelly Jenő*, *Dobránszky Endre*, özv. *Batek Frigyesné*, *Közeghy Ádám*, *Desseffy Pál*, *Ficker Rezső*, *Szinyei Merse József*, *Zichy-Meskó grófné*, *Csányi Múmalom*, *Vanczak Nándor*, *Kolossy Miklós*, *Kleinovszky Antal*, *Fáby Lajosné*, dr. *Pap József*, *Renvers Ferencz* né, *Sárossy-Kapeller Ferencz*, gr. *Edelsheim-Gyulai Lipót*, *Schulek Géza*, *Pietényi Endre*, özv. *Emmert Józsefné*, *Zsembery Kálmán*, *Bosits János* ezredorvos, dr. *Nekám Lajos*, *Mayer János*, *Pernyik Endre*, *Szlabey Mátyás*, *Révai Mór*, *Oberle Frigyes*, *Villecz Jenő*, *Horák Húgóné*, dr. *Hirschfeld Márk*, ifj. *Meliorisz Kálmán*, *Zeman János*, *Winkler Benőné*, *Lesskó István* kanonok, *Bielek Miksa*, *Kulman János*, *Bosits Gábor*, *Vicenty Pálné*, *Czirbusz Lajos*, *Hunyadi Gyula*, *Sárossy István*, *Merényi Gyula*, *Soltész Ede*, *Úsz Antalné* született *Moes Irén*, *Krausz István*, *Prokopovitsch István*, *Szepesházy Imre*, dr. *Eisner József*, dr. *Windt Artúr*, *Mikolik Kálmán*, *König Sándor*, *Nyékhegyi N.*, *Binder Samu*, *Csekanyák Béla*, *Ladomérszky Aladár*, *Sikorszky Endre*, *Klein Simon*, dr. *Tomka István*, özv. *Goldberger Miksáné*, *Úsz Antal*, dr. *Dvortsák József*, *Oppenheimer János*, *Altmann Gusztáv*, *Kurimszky János*, *Lasztókay Margit*, *Kovács János*, *Rhody Alajos*, *Mikita Antal*, dr. *Petrik Igor*, *Berze-*

viczy Er
Endre.
Frimmer
Bielek Zs
János dr
Mária,
Gajdos
—
Az a
kostak:
Gáborne
dr. Eng
Gyula
Schmidt
Aladár
Lászlón
Propper
Szemere
Bornem
Gusztáv
Frigyes
Schöpfín
Düzs M
özv. Ma
Perényi
Sándor
Tör
dr. Balp
dr. Csata
Gubcsó
vitz Imr
Árpádné
Rosenbe
Jánosné,
Schwarz
Villecz
Idén
testvére
Fek
A b
—
A Sá
Kösz
—
I
udvari k
primicia
Ferencz
zborói e
det Tó
újmisés
a körny
—
nőse
azt több
mit mo
tillák!
vagy, m
vannak,
szódomt
Egy de
tárban,
ország
Th, Be
—
tár
lete ala
meg, a
közgyűl
elnöke
bizátása
közgyűl
tését, j
100 kor
kedve
közgyűl
adomán
Csatary
igazgató
intézet
javaslat
gyűlés
kérvény
Takaré
jubiläum
kezesére
létesíth
elnöke,
dr. Sch
után ell
rendkív

viczy Emmy, Reinovszky Rezső, Péchy Ernő, Gregor Endre, Faltin Géza, 351. számú jegyért, Balázs N., Frimmer N., Böhm Emil, Kiss Gusztáv, Mikolák István, Bielek Zoltán, Hedry Sándor, Leiteregh Károly, Telekessy János dr. Oravetz Kálmán, dr. Springer Zoltán, Sitányi Mária, Máthé Ede, Veiter Sándor, Jakubek Milka, Gajdos Jánosné, Bánó Tiborné, Wollner Marcell.

1—1 kor.-val: Gerő Mihály, ifj. Renvers Ferencz.
Az elárúttáshoz szükséges dolgok beszerzésére adakoztak: 10—10 kor.-val: Bielek Lászlóné, Gundelfingen Gáborné. 6 kor.-t: dr. Hartmann Samuné. 5—5 kor.-val: dr. Engländer Emilné, br. Ghillány Lászlóné, dr. Holénia Gyuláné, Luchs Róbertné, Semsey Boldizsárné, dr. Schmidt Gyuláné, Tahy Józsefné. 4—4 kor.-val: Bánó Aladárné, dr. Flórián Károlyné, dr. Földi Manóné, Gallotsik Lászlóné, Görgey Ernőné, öz. Kösch Artúrné, dr. Propper Adolfné, Raisz Viktorné, Roskoványi Miklósné, Szemere Mártonné, Zavatzky Szilárdné. 3—3 kor.-val: Bornemisza Szeferin Csatory Zsigmondné, Csegey Gusztávné, Draskóczy Lajosné, Jakobei Dezsőné, Koblicz Frigyesné, Oszvald Béláné, dr. Oszvald Tivadarné, Schöpflin Gézané, dr. Wallentinyi Samuné. 2—2 kor.-val: Dúzs Mária, Grieger Tivadarné, öz. Jarmay Béláné, öz. Matherny Lajosné, Molnár Mária, Mayer Endréné, Perényi Vilmosné, Raab Jánosné, Ruby Józsefné, Vöröss Sándorné.

Tortát, süteményt, teát, limonádét és kávét küldtek: dr. Balpataky Imréné, Berger Samu, Bretz Sándorné, dr. Csatory Ágostné, dr. Dobay Józsefné, Egerer Ferencné, Gubcsó Gyula, Glasner Mórné, Holénia Béláné, dr. Horovitz Imréné, Kakusz Irma, Kösch Árpádné, öz. Lakner Árpádné, Mikler Károlyné, Molitorisz Istvánné, dr. Rosenberg Teofilné, dr. Sarudy Vilmosné, dr. Satehlo Jánosné, öz. Szénássy Sándorné, dr. Szilávik Matyásné, Schwarcz Árminné, Thrór Gyuláné, Uhlarik Matyásné, Vilecz Jánosné, Vogel Béláné.

Edényeket, talczákat és poharakat adtak a Gellért testvérek, Gregor Endre fiókja és Gubcsó Gyula.

Fekete-kavét és asztalokat adott Berger Samu.

A bal anyagi mérlege a következő:

összes bevétel	2881-87 K.,
összes kiadás	1226-98 "
tiszta jövedelem	1654-89 K.

A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet nevében:

Kösch Árpádné, Faragó Jozsef.
elnök. titkár.

— **Primicia.** A zborói ősi, Rákóczi-féle udvari kápolnában febr. 17-ikén volt 60 év óta az első primicia. Ekkor mondotta u. i. első miséjét Paskovics Ferencz, kinek manuduktora gyanánt Vasskó József zborói esperes-plébános szerepelt. A ünnepi szentbeszédet Tost Brunó szentszéki ügyész tartotta. Délben az újjászületés és a vendégek tiszteletére díszbéd volt, melyen a környék lelkészei közül tizenhatan vettek részt.

— **Öreg emberek néha különösek;** de a mi jó és az egészségnek használ, azt többnyire jobban tudják, mint a fiatalok. És tudják, mit mond Géza bácsi? «Fay-féle eredeti sződeni pasztillák! Ha meg vagy hűtve, ha köhögsz, ha hurutos vagy, mert sokat dohányoztál, ha légzési nehézségeid vannak, ha rekedt vagy, — végy Fay féle eredeti sződenit. Én kipróbáltam, és tudom, hogy mi használ.» Egy doboz ára 1 kor. 25 fill. és minden gyógyszer-tárban, droguista- és ásványvízüzletben kapható Magyarország és Ausztria részére főképviselet: Guntzeit W. Th., Bécs IV./1., Grosse Neugasse 27.

— **Az Eperjesi Takarékpénztár** február 25-ikén tartotta br. Ghillany Imre elnökléte alatt évi közgyűlését, melyen 31 részvényes jelent meg, a kik összesen 145 részvényt képviseltek. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel újból megválasztotta elnöknek három évre br. Ghillany Imrét, kinek megbízatása a folyó év végével lejár. Majd elfogadta a közgyűlés az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését, jóváhagyta a mérleget és elhatározta, hogy a 100 koronás osztalék már a közgyűlést követő naptól kezdve kifizetésre kerüljön. Megszavazta továbbá a közgyűlés az igazgatóság által proponált jótékony adományokat. Ehhez a kérdéshez hozzászólt dr. Csatory Ágost részvényes és figyelmébe ajánlotta az igazgatóságnak, hogy a jövőben, tekintettel a pénzügyi intézet kedvező viszonyaira, nagyobb összegeket hozzon javaslatba jótékony célokra. Szóba került még a közgyűlésen az Eperjesi Szépítési Előmozdító Egyesület kérvénye, melyben azt a kérelmet adja elő, hogy a Takarékpénztár az egyesületnél tett 20,000 koronás jubileumi alapítványát bocsássa az egyesület rendelkezésére avégből, hogy az a Főutcán modern parkot létesíthessen. A kérelmet dr. Csatory Ágost, az egyesület elnöke, szóbelileg is előterjesztette. Dr. Rosenberg Teofil, dr. Schmidt Gyula és dr. Satehlo János felszólalása után elhatározta a közgyűlés, hogy az igazgatóságot rendkívüli közgyűlés összehívására utasítja, mivel a

kérvény elkésztetten adatott be és így — bár teljesen egyetért az abban foglalt tervvel — a kérdés érdemére nézve formai okokból határozatot nem hozhat.

— **Válasz.** Az Eperjesi Tulipánzóvetség — Magyar Védőegyesület rovata alatt f. hó 21-ikén megjelent «Eperjesi iparosok állami támogatása» című közleményre vonatkozólag válaszuk a következő: A Tulipánzóvetség — Magyar Védőegyesületnek eperjesi iparosaink érdekében kifejtett jóindulatú támogatását és pártfogását köszönettel tudomásul véve, kijelentjük, hogy az állami segélyezést kérelmező iparos ügyiratának nem betekintés, hanem inkább felülbírálat céljából leendő kiadását kérelmezte, s miután az állami segélyezést, avagy gépek adományozását kérő iparosok ügyeinek pártoló elintézésére — éppúgy, mint a múltban, úgy a jövőben is — egyedül az Ipartestület tartja magát illetékesnek, ez oknál fogva kérelmét teljesíthetőnek nem találta, hanem kötelesség szerűen kijelentvén előtte, hogy kérelmét a legmelegebben és leghatározottabban pártolva, jóindulattal — a kassai iparkamara útján — a kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr ő Nagyméltóságához felterjeszti. A midőn tehát ezen válaszszal az ügyet részünkről befejeztünk nyilatkoztatjuk, egyúttal arra kérjük a Magyar Védőegyesületet, hogy a jó egyetértést — a mi nagyon is szükséges — fentartandó, ügyeinket nem hirtelileg, hanem a hazai iparpártolást, annak fejlesztését és iparosaink anyagi támogatását szem előtt tartva, együttműködéssel, vállalva, rövid úton intézzük el, mert a hírlapi cikkezés rendszerint ellentéteket idéz elő. *Eperjesi Ipartestület elnöksége.*

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Eperjesi Kath. Legényegyesület február 14-ikén és 21-ikén megtartott, színelőadással egybekötött táncmulatsága alkalmával felülfizetni kegyeskedtek: N. N. 35 kor., Zaborovszky Bela 15 kor., Zapotoczky Mihály 10 kor., Szurovitz Ferencz 8 kor., Koch Tivadar 6 kor., Uhlarik Matyás, Majtényi Viktor, Handzely Pál, Pernyik Endre 5—5 kor., Kaposztás Gábor 4 kor., Dienes Lajos, N. A., N. N., dr. Dessewffy István 3-80—3-80 kor., Kleinovszky Antal Soltész Elek 3—3 kor., Dobránszky János, Kassay István 2-80—2-80 kor., Brühl Menyhért, Kadetzky János 2-40—2-40 kor., Gregor Endre, Lehotzky Endre, Filya István, Takáts Pál, Molitorisz István, N. N., Bartos András, Andruszakevits Henrik, Kurimszky János, Paulovits Károly, Kapalla József, Földváry József, Balás Tivadar, dr. Tergina Gyula, Csupás Rezső, W. B., Paulovits János 2—2 kor., Ágoston Károly 1-80 kor., G. G., Kangyera József, Kovács József 1-20—1-20 kor., Brestyanszky György, Verdon László, Dziák Miklós, Schustek Nándor, Fotta István, Egerer Ferencz, Prokopovits János, Sallay Matyás, Scheibel József 1—1 kor., Hartstein Adolf, N. N., Lipták Ambrus, dr. Janicsek József, Kopesik János, Jakobei Dezső, Schwarcz Lajos, Roják Nándor 80—80 fillér, öz. Bodnár Józsefné, N. N., Wilhelm N. N. N. N., Kovaly György, Pottas András 60—60 fill., Huber János, N. N., Kovács Miklós, Behera N. Kacsala András 40—40 fillér, N. N. 10 fillér. Összesen 190 kor. 70 fillér. A szíves felülfizetéseikért hálás köszönetet nyilatkoztatja ezúttal is a *Legényegyesület.*

— **Vörös, fagyos,** felrepedt, érdes, durva, ránczos kezek 3 nap alatt ragyogó ténhré és bárszímává lesznek a Kerpel-kezfimó használata által. Nem zsíros és nem ragad, tehát nappal is használható. Gyors és biztos hatásáról és kellemes használatáról hazánk legkiválóbb színésznői nyilatkoztak, köztük: Küry Klára, Petrás Sári, Márkusné Szoyer Ilona, Sz. Varsányi Irén, Góthné Kertész Ella, Ötvös Gitta, P. Gazi Mariska, stb stb. Egy üveg ára 90 fillér, 4 üveget bémentve küld Kerpel-gyógytár, Budapest, V., Lipót-körút 28. Kerpel bőrfimó mosdószappan 3 darab 1 korona 30 fillér. Eperjesen kapható Palesch Árpád czégnél.

— **Mozgósítják a kassai hadtestet?** Erősen tartja magát városzerte az a hír, hogy nemsokára a tartalékosokat behívják és a kassai VI. hadtestet Szerbia ellen mozgósítják. Ide első sorban a kassai, miskolci, sátoraljaújhegyi és egri ezredek mennek. Más oldalról nyert információ szerint a mozgósítás egyelőre tüntető jellegű lesz, s a monarchia csak végső esetben üzeni meg a háborút. Hogy első helyen a kassai hadtest ezredeit mozgósítják, annak oka állítólag az, hogy első sorban a hegyes vidéken levő ezredeket akarják Szerbia ellen indítani. Miskolcra nyert értesülés szerint az ottani máv. üzletvezetőségénél lázas munka folyik a katonai vonatok összeállítására; sőt arról is hallottunk, hogy az erre vonatkozó intézkedéseket már ki is adták az üzletvezetőség területén levő állomásoknak. Mozgósítják a kassai kerület honvédségét is, még pedig első sorban határvédő célokra.

— **Katonai öngyilkosságok Eperjesen.** Mult számunkban adtuk hírt arról, hogy Katon János 18. sz. ágyúezredbeli tizedes magát agyonlőtte. Újabbán ismét arról értesülünk, hogy febr. 23-ikán az 5. sz. gyalogezrednek, 24-ikén pedig

újból az ágyúezrednek egy-egy katonája öngyilkosságot követett el. Tíz napon belül tehát három katonai öngyilkosság fordult városunkban elő. A két utóbbi esetnek oka az életuntság.

— **Gallérok, kézelők** legszembetűnőbb tisztátnak *Haltenberger* Béla gőzmosógógyárában, Kassa. Képviselet Eperjesen *Theiss* Ármín czég által.

— **Farkasok.** Sáros megye Felsőhunkóczy községéből jelentik: A havazás beálltával ismét jelentkeztek a Makovicza téli vendégei: a farkasok. A Thonet-uralom tisztviselői üldözésekre hajtóvadászatot rendeztek és egy hajtásban négy ordast terítettek le.

— **Fölebredt lelkiismeret.** Közel 20 évvel ezelőtt B. H. palonczai postamester 2800 kor. elcsikkasztása után Amerikába ment. Most B. H. levelet írt Amerikából dr. Müller Bertalan eperjesi ügyvédnek, a kinek az elcsikkasztott összeg fedezésére 50% egyezséget ajánl: «Lelkismereti furdalásaim vannak — írja a többi között — nem tudok nyugodni a becsületemen esett folt miatt. Jóvá akarom tenni.» A kereskedelmi minisztériumban az egyezséget elfogadták, s így az elvesztett fejszének a nyele megkerült.

— **Harapós kutyák.** *Gabányi* István borbélytanoncot *Augusztinyi* József hentesiparos harapós kutyája, *Kovács Sebej* Józsefet pedig *Palya* András ebe megmarta. A rendőrség mindkét sérültnek sebeit kiégettette és a kutyákat megfigyelés végett a gyeptérré szállíttatta. Ezek a sajnálatos esetek, valamint a kutyáknak állandó garázdálkodásai és elszaporodása bizonyítják, hogy Eperjesen az ebtartás ügyének újabb rendezése, különösen a szájkosár kötelező használata és az ebadó fölemelése sürögösen szükségesek. Ezt tehát *Saly* Győző rendőrkapitány figyelmébe ajánljuk.

— **A hölgyvilág nem használ** zsíros kenőcsöt vagy krémet hanem csupán *Kristalint*, egy növényekből összeállított kristálymasszát, mely a bőrt széppé és vakító ténhré varázsolja, szeplőket, vimmerliket és mafoltokat eltávolít, a ránczokat elsimítja és az ifjúkori üdéséget visszaszerzi. Kapható mindenütt. Vezérképviselet Magyarország részére Budapest, Baross utca 91. Egy próbadoboz ára 50 fillér, üvegdoboz 3 kor. Kristalinszappan 1 kor. Kristalinpuder 1 kor. Postai szétküldés naponta.

— **Kalikó-mulatság Tótsó-várott.** A tótsóvári m. kir. erdőkerület tisztviselői szokásos évi tiszt értekezletüket febr. 20-ikán tartották meg. Ez alkalommal a kaszinó helyiségeiben igen sikerült és rendkívül kedélyes kék kalikó-bált is rendeztek. A kaszinó nagyterme fenyőágakkal, fegyverekkel és egyéb vadászjelvényekkel volt feldíszítve és már nyolcz óra után igen szép közönséggel telt meg. A táncszakadatlan jókedvvel kiválóan kivirradt tartott. Éjfél-tájban közvacsora volt, melynek a dúsan megrakott asztalok mellett a háziasszonyok (*Kárász* Istvánné, *Gründl* Gyuláné, *Merényi* Gyuláné, *Preisner* Nándorné stb) a megjelentekről kedves vendégszeretettel gondoskodtak. A pazar vacsora folyamán többen felköszöntöket mondottak. A mulatságon a vidék is szépen képviselve volt. A táncban az eperjesi joghallgatók derekasan kivették részüket. A megjelentek a vigalomról a legszebb emlékekkel távoztak. Másnap délután «morzsa-piknik» volt, melyen még vígabb hangulat uralkodott, úgy, hogy a táncz, *Farkas* Sándor kitűnő zenekarának ropogós csárdásai mellett, ezúttal is egészen hajnalhasadásig tartott. Az első napi mulatságon a francia négyeseket, melyeket *Szeckay* Dezső ügyesen és változatosan rendezett, 36 pár tánczolta. A szeretetreméltó asszonyok és lányok névsora a következő: *Asszonyok:* dr. *Barcsy* Lajosné, *Blattny* Ernőné, öz. *Buday* Kálmánné, *Enyed* Jánosné, *Gründl* Gyuláné, *Hámon* Józsefné (*Parasznya*), öz. *Hollenkay* Istvánné, *Kárász* Istvánné, *Kriszta* Gyuláné, *Masztics* Ádámné, *May* Jenőné, *Merényi* Gyuláné, *Merza* Károlyné, *Orosz* Tamásné, *Pécsi* Ottóné, *Preisner* Nándorné, *Regenhardt* Pálné (*Mocsolyástelep*), *Rezy* Vilmosné, *Sipos* Bertalané (*Kassa*), *Surszky* Károlyné (*Parasznya*), *Szeckay* Dezsőné (*Szomolnok*), *Szepesi* Ervinné, *Szilárd* Ivánné, *Terray* Gyuláné, *Toperczer* Elekné, *Várjon* Gézané, *Zachar* Gyuláné (*Miskolcz*), *Zacsovics* Róbertné, *Zay* Ádámné (*Újhuta*). *Leányok:* *Batek* Viola (*Zboró*), *Blattny* Lenke, *Buday* Ilona, *Hollenkay* Etelka, *Merza* Jolán, *Phloun* Irén (*Budapest*), *Preisner* Valéria, *Rezy* Etelka, *Spanyol* Jolán (*Eperjes*), *Székely* Mánika (*Kassa*), *Szepesi* Margit, *Szepesi* Miczi, *Szilárd* Rózsika, *Török* Irén, *Zacsovics* Erzsike. Ez a szép mulatság az igazi jókedvben eltelt sóvári farsangnak méltó befejezése volt.

— **Új nemzetiségi bank.** Mint Losoncziól jelentik, ott vasárnap a tót túlzók összegyűltek nemzetiségi bank alapítására. A bank «Általános Bankrészenyártárság» czéggjegyzéssel, 200,000 korona alaptőkével meg is alakult. A bank létrejötté szoros kapcsolatban áll a pánszláv térfoglalással. Az alapítók

és igazgatósági tagok, leszámítva hat nógrádmegyei tót földművest, mindnyájan országos nevű pánszláv igazgatók. Köztük foglalnak helyet: Mudrony Pál, Dula Máté, dr. Fajnor Vladimír, dr. Vétel János, dr. Medveczky Lajos, Pietor Milos. Igazgatóvá dr. Barovszky Lajos losoncai ügyvédet választották meg, a kit az ügyvédi kar nemrégiben társadalmilag bojkottált. Losonczen egy részvényt sem jegyeztek. A mint értesülünk, nemzetiségi banknak alapítását Sárosvármegyében Girálton és Kisszebenben újból terbe vették.

— **Közgyűlés.** Az Eperjesi kir. kath. főgimnáziumi rom. kath. vallású szegény tanulóit segítő egyesület f. é. március 8-ikán, hétfőn, d. u. 3 órakor tartja a kir. kath. főgimnázium tanácskozó-termében rendes évi közgyűlést, melyre az Egyesület alapító-, rendes és pártoló-tagjait ez úton is meghívja az elnökség.

— **A Magyar Turista-Egyesület Eperjesi Jogász-és Theologus-Osztálya** február 19-ikén tartotta rendes évi alakuló-közgyűlést, melyen elnököt *Banóczy Ferenc* joghallgató, az Osztály mult évi elnöke, személyében nyert, míg alelnök *Vietórisz László* theol. titkár Buzás Béla jogh., pénztáros Flachbart Károly theol. és jegyző *Posewitz Ottó* jh. lettek. Majd hat rendes és két pót-választmányi tag választott. Egyiken elhatározta az Osztály, hogy még március hó elején estét tart s megbízta az elnököt, hogy közreműködésre dr. *Fankovich Marcell* orsz. képviselőt, lelkes turistát és kiváló felolvasót nyerte meg.

— **Frissh dunai halak** minden péntekre előjegyhezhető *Kun Sándor* (ezelőtt Holénia) fűszer-és csemege-üzletében.

— **Lopások.** *Gottdiener* Henrik vászonkereskedő nyit padlásáról két női hálóköntöst (G. betűvel jelölve) és egy vörös-fehér csikos párna-áthuzatot stb. elloptak. Gyanúja *Istvánfi Lajos* asztalossegéd nejére és a kiszolgálónőre irányul. *Istvánfiné* a hálóköntös ellopását beismerte; de a többire nézve, valamint a kiszolgálónő is tagad. A járás-bírósnál följelentették. — *Szedlak Józsefné* házmester kamráját feltörték és onnan férjének, ki a 16 tűzrezredben tűzmaster, kabátját, 4 nadrágját, köpenyét és 2 sapkáját 102 korona értékben ellopták. Ugyanazon éjjel a házbéli raktárak lakatait is leszakgatták, de behatolni nem bírtak. A rendőrség a tetteseket nyomozza. — *Zahler Adolf* terménykereskedő: 25 darab Langsfelder Ármin, Nagykikinda feliratú üres zsákot ismeretlen tettesek elloptak. — *Sztraka Verona* cseléd: 20 kor. pénzt és fehér selyem-sálját ellopták. A gyanúsított *Kapitáncsik Verona* a lopást konokul tagadta, és a házkutatás is eredménytelen volt. *Halmi János* rendőrkapitány azonban őt megfigyelte és így rájöttek, hogy a leány a zálogházból gyűrűjét kiváltotta és másik gyűrűt vásárolt, s ezekre 15 koronát költött. Újból kihallgattatván, hossz-zas tagadás után a lopást beismerte azzal, hogy a pénzt a kutatás alól az ágy egyik lába alá rejtette; a sálát pedig elégette. A bíróságnál följelentették. — *Dinisz István* kőműves neje *Wohl Izidor* divatkereskedő lakásáról selymet és zománczott fazekat lopott. Űgye a bíróság elé került. — *Strauss Vilmos* cipész tanoncz a segéd által reabízott 1 pár cipőt elikkasztotta és eladta. Varannón kihallgatták, s ügye a bíróság elé került.

— **Eperjesi Tulipánszövetség — Magyar Védőegyesület.**
Rovatvezető: *Bohrandt Lajos*, egyes. titkár.

A kiállítás oklevelei már elkészültek, melyek teljesen díjmentesen naponta d. e. 7 órától 9 óráig *Bohrandt Lajos* egyes. titkár (Fő-u. 79.) átvehető. Egyesületünkre való tekintetből kérjük az oklevelek esetleges berámáztatását *Gregor Endre* fióközléteben (Fő-u. 73.) eszközölni, ki magyar keretek szállítására kötelezte magát és egyesületünk javára a bevétel 15%-át ajánlotta fel!

A tavaszi vásár. A Fővárosi Kereskedők Egyesületének idei IV-ik tavaszi vására április 2-ika és 6-ika közt, a tavaszinál kétszer nagyobb területen lesz a városligeti Iparcsarnokban. Az egyes szakosztályokban sűrűn folynak a jelentkezések úgy a kiállítók, mint a látogatók részéről. A tavaszi vásár központi irodája minden a vásárt illető kérdésben szívesen ad az érdeklődőknek felvilágosítást. (IV., Ferenciek tere 9. Telefon: 162—22.)

Részünkről — ismerve a vásároknak éppen a hazai kereskedelem- és iparra vonatkozó óriás horderejét és kiváló jó hatását — őszintén ajánljuk megyénk kereskedőinek és iparosainak az azon való feltétlen megjelenést!

A budapesti Sorompó a nyakkendőgyártás iparának föllendítése érdekében a

«Sorompó» védjegy használatát engedélyezte *Zsorna Gusztáv* és *Társaság* miskolci magyar nyakkendőgyár betéti-társaságnak (bpesti raktár: VII., Rákóczi-út 12.), ezzel is erkölcsi támogatást akarván nyújtani ezen gyár által készített izléses, tartós és a külföldi hasonló czikkkel szemben minden tekintetben versenyképes árúknál.

E helyen hívjuk fel szíves olvasóink figyelmét erre és fölkerjük, hogy e gyárat és annak kiváló gyártmányait a megérdemelt támogatásban részesíteni szíveskedjenek.

«**Országos Magyar Házi Ipari Szövetség**» címmel *Izabella* főhercegnő Ő cs. és kir. Fensége védnöksége alatt országos egyesület alakult, melynek célja a háziiparnak nemcsak fejlesztése, irányítása, de termékeinek értékesítése is, és állandó piac megteremtése.

Szakosztályok lettek szervezve, melyeknek mind-egyikében helyt foglalnak szakképzett és műértő egyének, melyek hivatva lesznek irányítani és fejleszteni a nép izlését és iparát. Azon körülmény, hogy az egyesület élén *Batthyány Lajosné* Ő Excellenciája és *Szterényi kereskedelmi államtitkár* állanak, kik eddig is nagy munkát végeztek az ipar fejlesztése körül, teljes garanciát nyújt arra nézve, hogy a kitűzött célt el fogják érni. A kormány azonnal 200.000 koronát utalványozott, és évi 25.000 kor. segélyt szavazott meg az egyesület céljaira; ez mind kevés és újból kénytelenek vagyunk a magyar társadalom áldozatkészségére appellálni.

Én, mint ezen szövetség igazgatósági választmányának tagja, meg lettem bízva Sárosvármegye közönsége figyelmét felhívni e nagy célokat szolgáló egyesületre, és kérem, lépjenek be minél számosabban a szövetség kötelékébe.

Háromféle tagok vannak alapszabályaink értelmében. Örökös tagok egyszersmindenkorra 1000 kor., Alapító-tagok egyszersmindenkorra 200 kor., Rendes tagok évenkénti 10 kor. lefizetése mellett 6 évi kötelezettséggel.

Kedves kötelezettséget teljesítek, a midőn megbízásomnak eleget tenni igyekszem, teszem azt bizalommal, ösmerve társadalmunk mindenkor áldozatkészségét, a hol hazafias célról van szó, és meg vagyok győződve, hogy számosan fognak jelentkezni, s a nálam kitett gyűjtőívre bejegyzik nevüket. Hazafias tisztelettel:

id. Semsey Boldizsárné,
mint az O. M. H. I. Szövetség igazg.-választmányának tagja.

Felelős szerkesztő: *Dr. Obetkó Dezső.*
Kiadótulajdonos: *Kösch Árpád.*

NYILTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű. Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangu gyógyviz és diaetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségekben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack 32 fillér.
3/4 „ „ „ 40 „
1 „ „ „ 48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack 6 fillér
3/4 „ „ „ 7 „
1 „ „ „ 9 „

Eperjesi főraktár: *Mikolík Istvánnál.*

Bluz-selyem

HENNEBERG selyemgyáros, Zürich.

PÁSZTORY ÉLŐVIRÁG-KÖTÉSZETE.

Telefon 57—33.

Csokor- és koszorúkötésért az országban legtöbb első díjjal kitüntetve.

Budapest, Rákóczi-út 3. sz. Nemzeti Színház.

Képes árjegyzék díjtan.

Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1908. évi 3759. sz. végzése folytán dr. *Radács Gyula* ügyvéd által képviselt Gazdasági Ker. és Iparbank R.-társaság felperes részére, Eperjesen, 1000 kor. tökéketelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt és 1268 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbírósnak 1909. V. II. 57/5 sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfogaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes boltjában, Eperjesen (Fő-utca 135. sz. ház 1. emeletén) leendő megtartására határidőül 1909. márczius 4-ik napjának d. u. 3 órája kitűzték a mikor a bíróság lefoglalt batorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.

A törvényessé határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1909. február 15.

Spanyi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

Bámulatos!

4 pár cipő csak 9 korona.

Néhány gyár pangása következtében megbízatást kaptam 50,000 pár cipő elárúsítására. Szállítok bárkinek 2 pár úri és 2 pár női fűzős-cipőt, legújabb facon, elegáns, szögezett talppal, bőrből, feketét vagy barnát szám szerint, melyen az előállítási áron alul, mind a 4 pár csak 9 kor. utánvéttel.

Rosenblum W. jr.
Krakau, Zwierzyniecka 21.

Csere megengedve, pénz is visszaadatik.

89/1909. sz.

Hirdetmény.

Az Eperjesi Ipartestületnek
1909. márczius 21-ikén d. e. 10 órakor

a városháza tanácstermében megtartandó

Rendes évi közgyűlésére

az Ipartestület t. tagjai ezennel meghívtnak.

Azon esetre, ha az egybegyűlt tagok száma az alapszabályok értelmében határozathozatalra elegendő nem lenne, a közgyűlés megtartására f. évi márczius 28-ik napjának délelőtti 10 órája tűztetik ki határnapul, a mikor a közgyűlés az egybegyűlt tagok számára való tekintet nélkül meg fog tartatni.

Napirend:

1. Elnöki jelentés.
2. Az 1908 évi számadások megvizsgálása, 1908. évi vagyonmérleg bemutatása, azok fölötti határozathozatal és a felmentvény megadása.
3. A testület 1909. évi költségelőirányzatának megállapítása.
4. Az előjáróság elnökének, 20 tagjának és három ellenőrnek megválasztása.
5. Egyéb indítványok, ha azok 20 tag aláírásával 4 nappal a közgyűlés előtt a választmányának beadattak.

Eperjesen, 1909. évi február hó 11-ikén.

Czigelbrier Róbert,
alelnök.

5163—1908. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A kisszebeni kir. járásbíró, mint tkvi hatóság a benyújtott kérelem következtében dr. Dobay Zsigmond eperjesi ügyvéd által képviselt m. kir. államkincstár végrehajtatónak Kovács István, Kovács Illés, Kovács Antal, Kovács Miklós, Kovács Anna, Knapik Jánosné szül. Kovács Mária, Kovács Mihály, Ladna Józsefné szül. Kovács Teréz és kisk. Kovács János orlói lakosok elleni 327 kor. 30 fillér tőke, ennek 1908. január 1-jétől járó 5% kamata, 21 kor. 90 fillér eddigi, 4 kor. eszményi bélyeggel együtt 24 kor. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. LX. t. cikk 144. §-a alapján s a 146. és 156. §§-ai értelmében az orlói 92. sz. tkvben A. I. 1—4. sorsz. alatt fölvetett 1092 kor. földváltással terhelt váltásköteles majorsági zsellérségre az ennel 886 koronában megállapított becsárban a végrehajtsi árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ennel közzhírre teszi.

A nyilvános árverés Orló községében 1909. április 1-én napján d. e. 10 órakor fog megtartatni a következő, úgy a telekkönyvi hivatalban, mint Orló községében kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett:

1. Kikiáltási ár a fenti becsár.
 2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.
 3. Árverelmi szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez lefizetni.
- Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.
Kisszeben, 1908. december 30.

Krayzell M. s. k.,
kir. aljbró.

Árverési hirdetmény.

Sárosvármegye Felsősom község határában, a felsősomi volt úrbéres tulajdonát képező legelőilletőségi területen eladás alá kerülő 1048 darab, úrbéri erdőben 10 drb, épületfára alkalmas jegenyefenyő haszonfa mintegy 470 5 tömököméter fatömege egyezerhatszáznegyvenhét (1647) kor. kikiáltási ár mellett — melyen alul ezen fatömeg eladatni nem fog — 1909. évi március 11-ikén délelőtt 11 órakor, Felsősomban, a bíró házában nyilvános szó- és írásbeli versenytárgyaláson eladatik.

Bánatpénz 165 korona, melyet a versenyzők az árverés megkezdése előtt az árverési bizottságnál lefizetni, illetve írásbeli ajánlatukhoz csatolni kötelesek.

Utóajánlatok vagy a szerződési feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek az eperjesi m. kir. jársi erdőgondnokságnál megtekinthetők

Felsősom, 1909. február 25-ikén.

Suttyák Mihály,
úrb. elnök.

154—1909. sz.

Kisszeben r. t. sz. kir. város tanácsától.

Faeladási hirdetmény.

Kisszeben r. t. sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a városi — Felsősom község határában fekvő — erdőben V. tag, 38. osztág, 1909. évi vágásban 914 drb, 552 m.³-re becsült jegenyefenyő épületfa és 321 drb vastagabb fenyő rúd — 54 m.³-re becsülve — Kisszebenben, 1909. évi március hó 2-ikén d. e. 10 órakor a városi polgármesteri hivatalban megtartandó nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött versenytárgyaláson el fog adatni.

Becsár 3575 korona.

Árverési feltételek a városi polgármesteri hivatalnál megtekinthetők.

Kisszeben, 1909. évi február hó 16-ikén.

Eiszelt Antal,
polgármester.

A Lőesei-úton,

a volt Glücksmann-féle házban

- 1 üzlethelyiség raktárral,
- 2 terményraktárnak alkalmas raktárhelyiség,

- 1 négy-szobás és 1 két-szobás lakás,
- 1 tágas istálló kocsis-lakással,
- 2 petroleum-pincze,
- kerthasználat

azonnal vagy április hó 1-jétől együttesen vagy külön-külön bérbeadó.

Bővebbet Troszler Kálmán fűszerkereskedésében, Eperjesen.

Meghívó.

A Szövetkezeti Takarékpénztár t. tagjait van szerencsénk ezennel a március 14-ikén délelőtt 11 órakor, a városháza nagyertermében tartandó

újabb

RENDKÍVÜLI KÖZGYŰLÉSRE

tisztelettel meghívni.

A közgyűlés tárgyai:

1. Jelentés az alapítandó Sárosvármegyei Takarékpénztár Részvénytársaság tárgyában.
2. Jelentés az alapítás módjairól és feltételeiről.
3. Az igazgatóság indítványa a Szövetkezeti Takarékpénztárnak az alapítandó Sárosvármegyei Takarékpénztár Részvénytársaság alapításától feltételezett felosztása tárgyában.
4. Esetleges indítványok.

Eperjes, 1909. január 29.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

29. §. A szavazás megkönnyítése céljából minden tag szavazati jogosultságáról, szavazatának számáról igazolványt kap, melynek alapján a közgyűlésen szavazólapok adatkak ki. A közgyűlésen a személyazonosság igazolása kívánható. Az igazolványok a közgyűlést megelőző harmadik napig a szövetkezet helyiségében betétkönyvek felmutatása mellett adatkak ki. Ugyanott bemutandók a meghatalmazások is. Azon szövetkezeti tag a ki betétkönyvének vagy meghatalmazásának felmutatása mellett igazolványát, a közgyűlést megelőző harmadik napig, a szövetkezet helyiségében át nem veszi, a közgyűlésen szavazati joggal nem bír.

47. §. A szövetkezet véglegesen feloszlik a kereskedelmi törvény 247. §-ában megjelölt esetekben. A felosztást az e célból összehívott közgyűlés csak akkor határozhatja el, ha ezen közgyűlésen a szavazásra jogosult szövetkezeti tagok 2/3-ad része jelen van és a felosztáshoz a jelenlevők 3/4 része hozzájárul.

Ha azonban a közgyűlésen a tagok határozatképes számban meg nem jelenének, négy héten belül újabb közgyűlés hívandó össze, melyen a megjelent tagok többsége határoz.

A legjobb bőrfényesítő

Egyedüli gyártója:
Székely és Társa Kassa

Kárpáti

fenyő-mellczukorka

minden ilyenmű készítményt felülmul fenyő-kivonat-tartalmánál fogva köhögés-, rekedtség-, meghűlésnél.

Kapható egyedül:

WILLIGER PÁL gyógyszerárában

„A szerencséhez”, Eperjes.

Egy doboz ára 50 fillér.

Óvás! Miután a kiváló jó hatású s általánosan elterjedt cukorkát utánozzák s egy fenyőcukrot igyekeznek forgalomba hozni, mely hatásában a valódi kárpáti fenyőmellczukorkát meg sem közelíti, csak oly dobozt fogadjunk el, mely a győgytár címével, a «szerencsén»-nel van leragasztva s a dobozban levő használati utasításon a győgytár képe rajta van.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI ÚT 30.

ELISMERT LEHIRESEBB
CSÉPLŐHÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLÁSSAL

ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

ELSŐRENDŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Hirdetmény.

Az Eperjesi Takarékpénztár segéd-könyvelői állásra pályázatot hirdet.

Az állásra csak oly pályázó választható meg, a ki kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítványval rendelkezik, a könyvvitelben jártas, s a ki magyar s német nyelven levelezni tud; kívánatos a tót nyelv bírása is.

Pénzüntzeti gyakorlattal bíró pályázók előnyben részesülnek.

A próbaév sikeres eltelte után véglegesítve lesz a megválasztott tisztviselő, köteles azonban véglegesítésékor évi fizetésének megfelelő összeget óvadékképpen készpénzben, avagy óvadékképes papirokban letenni.

A megválasztott pályázó tartozik állását legkésőbbben 1909. évi május 1-jéig elfoglalni.

Javadalmazás: évi fizetés 2400 kor., lakbér 400 kor., az üzleti jövedelemhez képest évi jutalmazás, véglegesítés után nyugdíjképeség.

A kellően felkészült pályázókhoz az Eperjesi Takarékpénztár igazgatóságához címelve, folyó 1909. március 20-ikéig nyújtandók be. Később beérkezett pályázatok figyelembe nem vétetnek.

Eperjes, 1909. évi február hó 25-ikén.

Az igazgatóság.

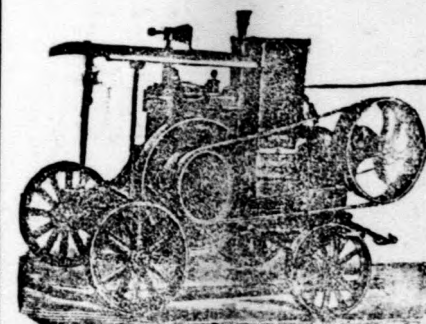
Figyelem!

Szülőoltványt, szülővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér!
Gyökerez oltványok ezre 140 kor., Delaware ezre 100 kor.

Cím:

Szigyártó Nagy Mihály
Felsősegesd, Somogy megye.

GNOM-MOTOR

:: 4000-nél több üzemben. Leggyorsabb, szolid építés. Villamos gyújtó. Gépész nem szükséges. Legcsekélyebb fogyasztás. Kedvező fizetések. Prospektus ingyen. :: ::

Oberurseli Motorgyár Részvény-Társ.
Bécs, VI/2, Gumpendorferstrasse 72.

PÉTERFAI PAPIRGYÁR
OCEAN GGB.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSSEN

Telefon 81 sz. **HERCZ ERNŐ** Telefon 81 sz.
„Első eperjesi körkemence-téglagyár”.

Van szerencsém a nagyérd. közönség szives
figyelmét arra a körülményre felhívni, hogy
a Hercz és Fuchs-féle téglagyarat átvettem
és az üzemet továbbra magam fogom folytatni.
Együttal ajánlom kitünő minőségű, kör-
kemenczében égetett gyártmányaimat.

Hollósi Sándorné

fehérnemű-készítő,

Eperjes, Fő-utca 124. sz.

Ajánlja saját készítményű fehérneműit,
ajourázásait és kézi-hímzéseit, előnyomta-
tással együtt.

Menyasszonyi kelengyék megrendelése
elfogadtatik.

Még azokat is, a kik éveken át mást használtak, meg-
hódította a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, a mit egy igazán jó és
hatásos háziszertől várni lehet.

Óra az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi az
izmot, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj-
és bőrápolószert.

— Szükséges minden háztartásban. —
Kapható mindenütt 30 filléres, 40 filléres, 1 és 2 ko-
ronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvételt
vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS labororium, GYŐR.

Kapható mindenütt.

Köhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefu-czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel
sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

— Védjegy: „Horgony” —

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok
év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult
köszvénynél, oszúznál és meghűléseknél, bedör-
..... söléséppen használva.....

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt
bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üve-
get fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ara üvegekben K-80, K1.40 és K2.-
és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
D. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi-
féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadóbozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jellel valódi!
Minden fadóboz egy érdekes búvészártyát tartalmaz.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK.

Teljesen befizetett részvénytőke
60 millió korona;
tartálekalap
35 millió korona.

A Magyar Általános Hitelbank kassai fiókja
Fő-utca 45. (saját házában)

foglalkozik a bankszakma összes ágaival.

TAKARÉKBETÉTEKET

jelenleg **4%-kal netto** kamatoztat.
(Postatakarékpénztári befizetési lapokat betétek portó-
mentes átutalására kívánásra azonnal beküld.)

Hivatalos órák: déle 5-t 8 $\frac{1}{2}$ —12 ig.
délután 2 $\frac{1}{2}$ —4 ..

Terv-pályázati hirdetmény.

Az eperjesi **Erzsébet-kórház tervének**
elkészítésére nyilvános pályázatot hirdetek.

Első díj 1000 kor., második díj 600 kor.,
a harmadik díj 400 kor.

A pályatervek aláírás nélkül, zárt jelgés-
levél kíséretében 1909. évi **április hó**
10-ikén déli 12 óraig nálam nyújthatók be.
A később érkező vagy a pályázati föltételek-
nek meg nem felelő tervek nem vétetnek
figyelembe.

Az építési program nálam díjtalanul meg-
szerezhető.

A pályázat eredménye fölött — főlebbezés
kizárásával — egy bizottság határoz, a melynek
elnöke: Eperjes sz. kir. város polgármestere,
tagjai: 1. *Csaláry* Ágost dr. egyet. m.-tanár,
2. *Dóbiás* Ede kir. műszaki tanácsos,
3. *Ferbstein* Márk dr. törvényhat. főorvos,
4. *Bretz* Sándor, Eperjes szab. kir. város
építész,

5. *Holénia* Gyula dr., Eperjes sz. kir. város
főorvosa.

A pályaterv beadása által minden pályázó
elismeri, hogy a pályázati föltételeket ismeri.

Pályázati föltételek.

Az építés összes költsége — a vízvezeték,
csatornázás, fűtés, világítás és szellőztetés, to-
vábbá a telekre rendezés költségeivel együtt —
400,000 koronánál több nem lehet.

1. A pályatervek közül az általános elren-
dezést feltüntető helyrajz 1:1000, a homlok-

— Dr. Vajda Géza szemorvos —

SZEMGYÓGYINTÉZETE

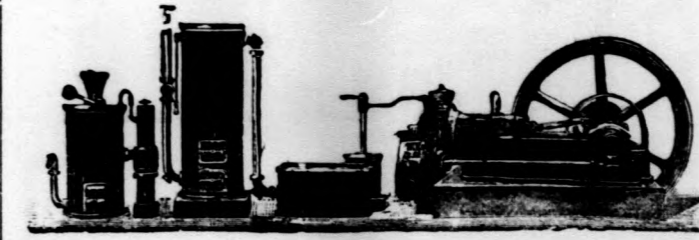
Miskolcson, a „szanatórium és vizgyógyintézet”
felső épületében.

Rendelés hétköznap d. e. 11 és á. u. 3 órakor.

Gazdasági gépek eladásához

ügyes ügynökök felvételnek.

Csak megbízható személyek ajánlatai „P. M.
Nr. 3697” alatt **Rudolf Mosse, Wien,**
I., Seilerstätte 2 küldendők.

Osers és Bauer kizárólagos **MOTORYÁR**
Bécs, XX. Dörsnerstr. 81—83
Magyarországi főkelelep:
Budapest, Podmaniczky-u. 18.

SZIVÓGÁZMOTOROK.

A jelenkor legelőcsőbb üzeme, 2—3 fillér üzemköltség óra-lőerőnként.
Elismert elsőrendű, szolid gyártmány. 1000-nél több telep üzemben.
Szivógázmotoraink a többek között a következő helyeken tekinthetők
meg üzemben:

László Károly Nagybódos, Szatmár mellett, 35 HP, domahídi Domahídy
Sándor Domahídy, 16 HP, Takács Imre Hevespász, 60 HP, Rosmann
Samu Mocs, Kolozs m., 40 HP, Jung Antal Csánádapátfalva, 30 HP,
Herczeg József Magyarbányhegyes, 30 HP. szivógáztelep.

Benzinmotorok. Benzinlokomobilok.

zati rajzok, metszetek s az egyes emeletsorok
alaprajzai 1:200 arányban készítenődök.

2. A terv ismertetésére magyar nyelven
szerkesztett részletes leírás készítenőd.

3. Az építés költségeit egy, a beépített köb-
tartalom alapul vétele mellett készített költség-
vetés tüntesse fel. A köbtartalom alapinczézett
helyiségeknél a pincze fenekétől, alá nem pin-
czézett helyiségeknél a föld színétől a főpárkány
felső széléig számítandó. Az egységár köb-
méterenkint 20 korona.

4. A beadott tervek a pályázat eredményé-
nek kihirdetéséig nem adatnak vissza.

5. A díjazott tervek Eperjes sz. kir. város
közönsége tulajdonába mennek át s Eperjes
sz. kir. város közönségének joga lesz a nem
díjazott tervek közül is bármelyiket 250 ko-
ronáért megvenni.

6. A munka- és részletterveket illetően Eper-
jes sz. kir. város közönsége fenntartja magá-
nak a szabad rendelkezési jogot.

7. A nem díjazott, illetve meg nem vett
pályatervek a felbontatlan jelgés levéllel együtt
a pályázat eredményének kihirdetésétől számí-
tott négy héten belül, az átvételi elismervény
vagy feladó-vevény bemutatása esetén, a pályá-
zóknak visszaadtnak.

E határidőn belül át nem vett tervek is
Eperjes sz. kir. város tulajdonába mennek át.

Eperjesen, 1909. február 20-ikán.

Krayzell Aladár s. k.,
Eperjes sz. kir. város polgármestere.

Oh jaj!

Köhöges, rekedtség és elnyájkosodás ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Egger mellpasztillái,

az etvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.

1 $\frac{1}{2}$ - és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYOGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított.

Eperjesen kapható: Williger Pál, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógytárakban és Pálesch Árpád
drogeriában. — **Bartfán:** Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.